Godišnje izvješće 2022

BaBe!

Budi aktivna. Budi emancipiran.

Sadržaj

1. Uvod 5

2. Prevencija i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja 9

Savjetovalište 9
Rad pravnog savjetovališta 9
Rad psihološkog savjetovališta 15

3. Sigurna kuća Vukovarsko-srijemske županije 25

4. Rodna ravnopravnost 29

Istraživanje 30

5. Javne politike i zagovaranja 33

Sudjelovanje i/ili organiziranje okruglih stolova, tribina, konferencija i radionica 34
Partnerstvo i suradnja 39
Kampanje 40
BaBe u medijima 41

6. Organizacijski razvoj 45

Edukacije 47

7. Naš tim 51

Vanjske suradnice 51
Volonterke 51

8. Donacije 55

9. Zaključak 57

Uvod

2022. godinu, vjerojatno je više nego bilo koju godinu do sada obilježila brutalnost nasilja prema ženama i preispitivanje postojećeg sustava zaštite. Medijski tekstovi izvještavaju o tome da je Hrvatska treća u EU po broju ubojstava žena. Svjedočili/e smo događajima u različitim dijelovima Hrvatske obilježenim stradavanjima žena od strane njihovih partnera i preispitivanju funkcioniranja postojećeg sustava zaštite žena koji je potaknuo brojne stručne i medijske rasprave, ali i pokrenuo državna tijela u preispitivanju postojećih zakonskih odredbi slijedom čega je i osnovana radna skupina čiji cilj je implementirati nove odredbe u Kazneni zakon, Zakon o kaznenom postupku te Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji. U medijskim istupima zagovarali/e smo uvođenje kaznenog djela femicida, te smo uključili/e našu predstavnicu u rad navedene radne skupine. Zaprimili/e smo prijave mnogobrojnih žena koje su zabrinute za svoje živote i živote svojih bližnjih, smatrajući da izricanje mjera opreza u slučaju nasilja u obitelji ne predstavlja dovoljnu zaštitu. Čak i u situacijama kada je počiniteljima određen istražni zatvor, kontinuirano smo suočeni/e s upitima žrtava nasilja što će biti s njima kada sud ukine mjeru istražnog zatvora ili kad počinitelj nakon nekoliko mjeseci izađe iz zatvora, na što kao Udruga ne možemo uvijek dati odgovarajuće i dovoljno utješne odgovore. Kazne koje se izriču počiniteljima i dalje su vrlo blage, pa čak i kada se radi o zatvorskim kaznama, nedovoljno duge da žrtve u periodu u kojem je počinitelj na izvršavanju kazne zatvora, konsolidiraju svoje živote.

Također, zabilježili/e smo značajan broj obraćanja korisnica u vezi problematike ostvarivanja roditeljske skrbi u situacijama nasilja u obitelji s pritužbama da se obiteljsko nasilje ne cijeni kao relevantno u građanskim postupcima u kojima se odlučuje o skrbi za djecu te da se žrtve i počinitelji izjednačavaju u svojim roditeljskim kompetencijama pri čemu se majke koje su žrtve nasilja u obitelji od strane institucija prisiljava na kontakte s počiniteljem čak i u slučajevima kada su na snazi mjere opreza donesene u kaznenom ili prekršajnom postupku što je u praksi Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova prepoznato kao oblik diskriminacije žena i kršenje Istanbulske konvencije. U tom pogledu uočeno je nepoštivanje čl. 31. Istanbulske konvencije kojom je propisana obveza poduzimanja mjera kako bi se osiguralo da se pri određivanju skrbi o djeci i prava na viđanje djece uzmu u obzir pojave nasilja obuhvaćene područjem primjene Konvencije te obveza poduzimanja odgovarajućih mjera kako bi se osiguralo da ostvarivanje bilo kojeg prava na viđanje djece ili skrbi o djeci ne ugrožava prava i sigurnosti žrtve ili djece.

Nadalje, više nego u bilo kojem periodu do sada dali/e smo savjete i pružili/e podršku žrtvama online nasilja koje je poprimilo razmjere kojima se prije nekoliko godina nismo mogli niti nadati, a praćenjem slučajeva online nasilja stječemo uvid u manjkavosti pravnog okvira, ponajviše u području širokih, koordiniranih napada putem interneta, čije su žrtve najčešće žene koje su se istaknule svojim aktivnostima u javnom životu, a isto tako i nedovoljnu zaštićenost pojedinih žena žrtava ovog oblika nasilja, osobito kada su počinitelji izvan dometa domaćih tijela. S druge strane, pozdravljamo što je Vlada Republike Hrvatske usvojila Nacionalni plan za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja za razdoblje do 2027. godine, kao i Akcijski plan za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja za razdoblje do 2024. godine, ali istovremeno ukazujemo da još uvijek nije donesen Nacionalni plan za ravnopravnost spolova, koji je zadnji puta bio na snazi do 2015. godine. Iako je Hrvatska prema podacima Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) u 2022. godini postigla napredak na Indeksu rodne ravnopravnosti, nalazimo se i dalje na 19. mjestu u Europskoj uniji, i po rezultatima u području rodne ravnopravnosti smo ispod prosjeka Europske unije. U prilog navedenom govore i rezultati istraživanja Pučke pravobraniteljice (Istraživanje o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije za 2022. godinu) iz kojih proizlazi porast broja građana/ki koji/e podržavaju stereotipne stavove o nejednakosti žena i muškaraca u društvu zbog toga što nisu jednaki „po prirodi" o čemu se izjasnila petina ispitanika/ca koji/e su sudjelovali/e u ispitivanju Pučke pravobraniteljice. Radi se o svakako zabrinjavajućem trendu koji zorno svjedoči o potrebi i nužnosti poduzimanja daljnjih sustavnih aktivnosti i mjera na ovom području u

svrhu promicanja ravnopravnosti spolova u svim segmentima društva. Na tom tragu je i istraživanje koje smo proveli/e u sklopu projekta ***„Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske – prostori promjene"*** tijekom 2022. godine, a koje je pokazalo da u našem društvu i nadalje postoje problemi u usklađivanju obiteljskog i radnog života te da su dostupnost, priuštivost i radno vrijeme jaslica i vrtića jedna od velikih zapreka ženama pri pronalaženju posla i napredovanju u istom. U sagledavanju poteškoća s kojima se suočavaju pri usklađivanju privatnog i poslovnog života, više ispitanica je posvjedočilo o poteškoćama s kojima se susreću prilikom uzimanja bolovanja, bilo da se radi o negodovanju i neodobravanju poslodavaca i kolega ili financijskim reperkusijama koje ih odvraćaju od korištenja bolovanja i roditeljskog dopusta, što ukazuje na to da je potrebno i dalje raditi na osvještavanju javnosti o rodnoj ravnopravnosti te istu ne doživljavati samo formalno, nego kao istinsku potrebu u postizanju boljitka društva u cjelini.

Također, tijekom 2022. godine u fokus javnosti dovedena je i problematika reproduktivnih prava žena u Republici Hrvatskoj kroz medijsko izvještavanje o slučaju trudnice kojoj je od strane niza javnozdravstvenih ustanova u gradu Zagrebu uskraćena zdravstvena usluga prekida trudnoće u situaciji teške malformacije ploda zbog čega je bilo ugroženo i njezino vlastito zdravlje. S tim u vezi, organiziran je prosvjed podrške na glavnom zagrebačkom trgu, međutim, poražavajuća je činjenica da je u konačnici trudnica bila primorana zahvat obaviti izvan granica Republike Hrvatske, odnosno, da joj u njezinoj vlastitoj državi nije bilo omogućeno ostvarenje prava koje joj je zajamčeno zakonom, očigledno samo na deklaratornoj razini. Navedeni slučaj potaknuo je veći broj drugih žena koje su prošle sličnu kalvariju pa su tako kroz njihova pojedinačna svjedočanstva na svjetlo dana izašle sve manjkavosti sustava na koje udruge civilnog društva kontinuirano upozoravaju, a u kontekstu široko korištenog priziva savjesti koje prema posljednjim istraživanjima u Hrvatskoj prelazi brojku od 50% čime je takva vrsta zdravstvenih usluga ženama u Hrvatskoj faktično uskraćena i onemogućena dok se žene istodobno susreću s osudama unutar samog zdravstvenog sustava, dezinformacijama i parcijalnim informacijama o mogućnosti ostvarenja svojih zakonom zajamčenih prava. Kao što je na to ukazala i Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, takva praksa u nesuglasju je s nacionalnim propisima, ali i brojnim međunarodnim dokumentima na europskoj i svjetskoj razini koji propisuju obveze za države članice da osiguraju korištenje priziva savjesti na način da isto ne utječe na smanjivanje dostupnosti zdravstvene usluge prekida trudnoće.

Prevencija i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja

Cilj ovog programa je osigurati dostupnost i održivost savjetovališta za pravnu i psihološku pomoć žrtvama nasilja (u prostorijama udruge B.a.B.e.) u svrhu učinkovitije prevencije i suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja. U sklopu ovog programa koristili/e smo metode direktnog rada s korisnicima/ama, savjetovanja putem SOS linije, e-maila babe@babe.hr i društvenih mreža. Analizirali/e smo i statistički obradili/e podatake o korisnicima/ama u svrhu stvaranja temelja za jasnije i učinkovitije javne kampanje koje za cilj imaju prevenciju i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja.

Savjetovalište

Udruga B.a.B.e. od 1994. godine pruža usluge pravnog i psihološkog savjetovanja (u to vrijeme isključivo ženama žrtvama nasilja), a od 2009., sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći, svim marginaliziranim i diskriminiranim građanima/kama u različitim vrstama pravnih problema. Fokus organizacije je i dalje primarno orijentiran na pružanju pravne i psihološke pomoći ženama žrtvama nasilja s obzirom na dugu tradiciju djelovanja Udruge na tom području te prepoznatost Udruge kao takve od strane društvene zajednice.

Savjetovalište udruge B.a.B.e. utemeljeno je na multidisciplinarnom modelu i individualiziranom pristupu gdje se u najvećoj mogućoj mjeri posvećuje pažnja osobnim potrebama korisnika i korisnica. Ovakav pristup omogućava korisnicima/ama da na istom mjestu ostvare pravo na pristup općim pravnim informacijama, pravni savjet, pravnu pomoć, savjetodavnu pomoć, psihološku pomoć, asistenciju pri sastavljanju podnesaka te u strateškim slučajevima zastupanje pred javnopravnim tijelima i Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu. Od 2020. udruga pruža i uslugu pratnje osobe od povjerenja žrtvama kaznenih djela i prekršaja sa svrhom pružanja emocionalne i psihološke potpore žrtvama prilikom prijave nasilja i poduzimanja drugih radnji u okviru kaznenog i prekršajnog postupka u kojima sudjeluju žrtve. Kako bi se osigurala što adekvatnija i efikasnija pomoć građanima/kama, osim fizičkim dolaskom u naš ured, pravne savjete moguće je dobiti i putem SOS linije (0800 200 144), e-maila babe@babe.hr, Platforme NEON te redovnom poštom.
Bitno je naglasiti i da su sve usluge i pomoć koju korisnicima/ama pruža udruga B.a.B.e. besplatni.

Rad pravnog savjetovališta

Savjetovalište funkcionira u punom kapacitetu: rade stručni timovi na pojedinim slučajevima od začetka javljanja korisnika/ca do rješenja problema. Osigurana je kontinuirana, efikasna i brza pravna pomoć, pravodobnim informiranjem i pružanjem pravnih savjeta, sukladno pravilima struke i najvišim standardima pravničke etike, te smo na taj način, onima kojima je potrebno, zajamčili profesionalnu i učinkovitu pravnu zaštitu, sve u cilju uklanjanja prepreka koje onemogućavaju ili otežavaju jednaki pristup sudu svim građankama i građanima.

U razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022. godine za savjetovanje se pravnom savjetovalištu udruge B.a.B.e. javilo 1728 osoba. Od ukupnog broja korisnika/ca savjet je zatražilo 1562 žena, što čini 90,4% te 132 muškarca, što čini 7,6%. Za 34 osobe (2%) nemamo podatke o spolu, budući da su korisnici/e htjeli/e ostati anonimni/e.

Sjedište udruge B.a.B.e. nalazi se u Zagrebu, stoga se najveći broj korisnika/ca za pravno savjetovanje javlja upravo iz Grada Zagreba (46,1%). Nakon toga slijede korisnici/e Zagrebačke županije (7,6%) te iz Vukovarsko-srijemske županije (7,2%), u kojoj udruga B.a.B.e. ima Sigurnu kuću. Iz Splitske županije za pravni se savjet javilo 3,9% korisnika/ca, a iz Osječko-baranjske 3,2%. Korisnici/e iz Zadarske županije zastupljeni/e su u postotku od 3,1%, dok iz Primorsko-goranske

SPOLNA STRUKTURA

DOBNA STRUKTURA

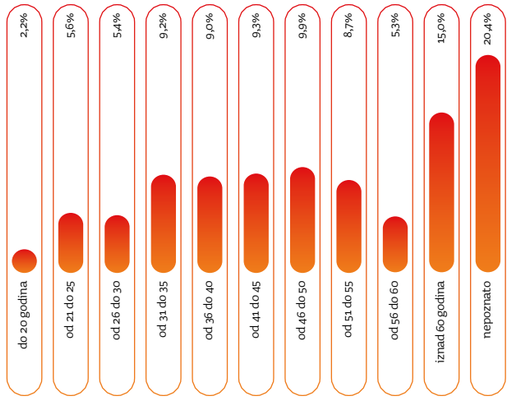

županije bilježimo 3% korisnika/ca. Korisnici/e iz Sisačko-moslavačke županije za savjet su se javili/e u 2,1%, a iz Istarske u 1,9%. Postotak korisnika/ca pravnog savjetovališta iz Krapinsko-zagorske županije je 1,8%, a iz Dubrovačko-neretvanske 1,6%. Jednak postotak korisnika/ca dolazi s područja Varaždinske i Karlovačke županije, njih 1,4%. S područja Bjelovarsko-bilogorske županije javilo se 1,2% korisnika/ca, a Međimurske 1%. Iz Brodsko-posavske županije kontaktiralo nas je 0,8% korisnika/ca, dok se s područja Šibensko-kninske županije, Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke javilo 0,6% korisnika/ca pravnog savjetovališta. Najmanje korisnika/ca za savjet javilo se iz Ličko-senjske županije (0,5%). Pravno savjetovalište udruge B.a.B.e. prepoznato je i izvan Hrvatske te tako bilježimo javljanja i iz inozemstva. Iz Bosne i Hercegovine se javilo 0,5% korisnika/ca, dok su u istom postotku od 0,3% korisnici/e savjet zatražili/e iz Francuske i Švicarske. Korisnici/e iz Austrije, Njemačke i Srbije zastupljeni/e su u istom postotku od 0,2%, dok su se u istom postotku od 0,1% korisnici/e javili iz Irske, Ukrajine, Švedske, Engleske i SAD-a. Za 8,2% korisnika/ca nemamo podatak o gradu ili državi iz koje dolaze, što možemo pripisati telefonskoj i elektroničkoj komunikaciji te njihovoj anonimnosti.

U kontekstu analize korisnika/ca pravnog savjetovališta unutar 2022. godine dobna struktura pokazuje sljedeće: najzastupljenija kategorija korisnika/ca je ona iznad 60 godina u koju ulazi 15% korisnika/ca. Nakon toga slijedi dobna kategorija od 46 do 50 godina, u koju ulazi 9,9% naših korisnika/ca. Nadalje, u dobnoj kategoriji od 41 do 45 godina javilo nam se 9,3% korisnika/ca, a u kategoriji od 31 do 35 godina 9,2%. Postotak od 9% savjetovanih korisnika/ca ulazi u dobnu kategoriju od 36 do 40 godina, a 8,7% korisnika/ca ima od 51 do 55 godina. Nastavno, 5,6% korisnika/ca ulazi u dobnu kategoriju od 21 do 25 godina, 5,4% korisnika/ca ima između 26 i 30 godina, dok 5,3% ima od 56 do 60 godina. Najmanje je zastupljena kategorija do 20 godina, u koju ulazi 2,2% savjetovanih korisnika/ca. Dobna analiza stoga profilira prosječnog/nu korisnika/cu pravnog savjetovališta kao osobu starije i srednje životne dobi. Po pitanju dobne strukture nije se izjasnilo 20,4% korisnika/ca, a navedeno se može objasniti time kako se više od polovice korespondencije odvijalo telefonskim i elektroničkim putem, pri čemu korisnici/e taj podatak nisu podijelili/e.

Analiza korisnika/ca pravnog savjetovališta po pitanju bračnog statusa ukazuje kako je najveći broj savjetovanih razvedeno, njih 23%, nakon čega slijede udane/oženjeni, njih 22,8%. Njih 19,8% nije u vezi, 1,4% korisnika/ca je u vezi, ali ne žive zajedno, a u zajednici s partnerom/icom živi 4,3% korisnika/ca pravnog savjetovališta. 3,1% korisnika/ca je udovac/udovica, dok je u tijeku brakorazvodne parnice njih 7,9%. U istospolnoj zajednici živi 0,1% korisnika/ca. Za 17,6% korisnika/ca nemamo prikupljen podatak o bračnom statusu, što možemo pripisati činjenici kako bračni status nije bio relevantan za problem s kojim su se javili/e pravnom savjetovalištu. Korisnici/e pravnog savjetovališta udruge B.a.B.e. većinom imaju djecu, njih 65%, dok 20% korisnika/ca nema djecu. Za 15% korisnika/ca ne raspolažemo s navedenim podatkom. Među onim korisnicima/ama koji/e imaju djecu, najveći broj njih ima maloljetnu djecu, njih 45,4%, zatim punoljetnu djecu (27,9%), dok maloljetnu i punoljetnu djecu ima 5,8% korisnika/ca. Bez odgovora o dobi djece čini

NASILJE

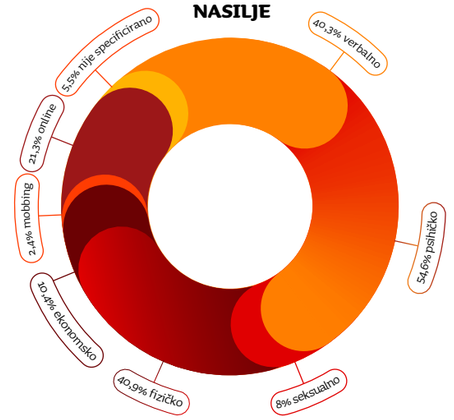

ZLOSTAVLJAČ/ICA

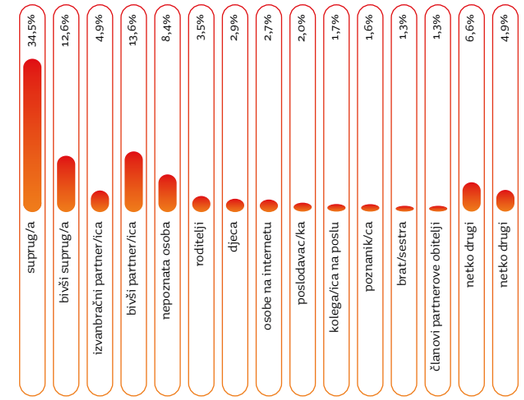

20,9% uzorka. Nepostojanje podataka o dobi djece može se potencijalno objasniti time kako u navedenim slučajevima taj podatak nije bio krucijalan za problem s kojim su se javili/e pravnom savjetovalištu.

Unutar analize korisnika/ca pravnog savjetovališta važno je istaknuti i sljedeće relevantne socioekonomske pokazatelje, a to su radni status i stručna sprema. Najveći broj korisnika/ca je zaposleno (39,2%), njih 21,5% je nezaposleno, a povremeno radi 0,5% korisnika/ca. 12,7% korisnika/ca pravnog savjetovališta su umirovljenici/e, 2,3% korisnika/ca su studenti/ce, a 0,9% učenici/e. Nadalje, 0,6% korisnica su majke odgajateljice, dok su 0,3% korisnica domaćice, a 0,1% korisnika/ca su nesposobni/e za rad. Za 21,9% korisnika/ca ne raspolažemo s podacima o radnom statusu. Vezano uz stručnu spremu, najveći broj korisnika/ca ima završenu srednju stručnu spremu (37,8%), nakon čega slijedi visoka stručna sprema (19,6%). Nižu stručnu spremu ima 6,2% korisnika/ca pravnog savjetovališta, a višu stručnu spremu 4,3%. Nadalje, 0,9% korisnika/ca su učenici/e, dok su u istom postotku od 0,4% zastupljene kategorije 'nešto drugo' i nezavršena osnovna škola, a 0,3% korisnika/ca trenutno je na postdiplomskom studiju. 30,1% korisnika/ca nije nam podijelilo podatke o stručnoj spremi. Možemo stoga zaključiti kako je prosječan/na korisnik/ca pravnog savjetovališta zaposlen/a te ima srednju stručnu spremu. Odsustvo podataka o radnom statusu i stručnoj spremi možemo pripisati činjenici kako za problem s kojim su korisnici/e došli/e navedeni podaci nisu bili potrebni ili preko telefonske i e-mail komunikacije te podatke korisnici/e nisu podijelili/e.

Veliki problem današnjeg društva i dalje je nasilje koje se nerijetko javlja kao razlog dolaska korisnika/ca u naše pravno savjetovalište. 43,5% korisnika/ca koji/e su zatražili/e pravni savjet u našem savjetovalištu su žrtve nasilja. Jedan oblik nasilja često sa sobom istovremeno ili posljedično povlači i druge oblike nasilja, pri čemu je najveći broj korisnika/ca žrtva psihičkog, odnosno emocionalnog nasilja (54,6%). Nakon toga, sljedeći najčešći oblici nasilja koji se javljaju u slučajevima naših korisnika/ca su fizičko (40,9%) i verbalno nasilje (40,3%). U 10,4% slučajeva radilo se o ekonomskom nasilju, u 8% o seksualnom nasilju, dok je 2,4% korisnika/ca bilo žrtva mobbinga. Bilježimo i prisutnost online nasilja (21,3%) koje se u svojim raznim oblicima pojavljuje kao uhođenje na internetu, nametljivo ponašanje, uznemiravanje, objavljivanje spolno eksplicitnog sadržaja bez pristanka itd. U 5,5% nije specifično navedena vrsta nasilja, u što ubrajamo telefonske pozive i e-mailove korisnika/ca koji/e su nam se prvi puta javili/e i htjeli/e saznati više informacija o daljnjim pravnim koracima.

84,6% korisnika/ca izjasnilo se o višekratnom nasilju, dok je jednokratno nasilje doživjelo 9,6% korisnika/ca, što ukazuje na kontinuirano i dugotrajno nasilje u slučajevima naših korisnika/ca. Za 5,8% korisnika/ca nemamo podatke, što ponovno možemo pripisati njihovom informativnom prvotnom javljanju.

Bračni/e su partneri/ce najčešći zlostavljači/ce (34,5%), nakon čega slijede bivši/a partner/ica (13,6%) te bivši/a suprug/a (12,6%), što ukazuje na činjenicu kako nasilje ne prestaje nakon prekida bračne/izvanbračne zajednice. 8,4% korisnika/ca nasilje je

doživjelo od strane nepoznate osobe. U 4,9% slučajeva zlostavljači/ce su bili/e izvanbračni/e partneri/ce, dok su u 3,5% slučajeva zlostavljači roditelji korisnika/ca. Djeca korisnika/ca bili su zlostavljači/ce u 2,9% slučajeva, a osobe na internetu u 2,7%. U 2% slučajeva korisnici/e su doživjeli/e nasilje od strane poslodavca/ke, a u 1,7% slučajeva od strane kolega/ica na poslu. Od strane poznanika/ce korisnici/e su doživjeli nasilje u 1,6% slučajeva, dok su brat/sestra te članovi/ice partnerove obitelji zastupljeni u 1,3%. Susjedi/e se kao zlostavljači/ce javljaju u 0,9% slučajeva, a ostala rodbina u 0,8% slučajeva. Svekrva i vršnjaci/kinje zastupljeni/e su u istom postotku od 0,4%, dok je postotak od 0,3% prisutan kod snahe kao osobe od strane koje je počinjeno nasilje. U istom postotku od 0,1% nalaze se kao zlostavljači/ce šogor/ica, policijski službenik/ca te unuk/a. 3,5% zlostavljača/ica čini kategoriju 'netko drugi', a u 4,9% slučajeva zlostavljač/ica nije specificiran/a. Budući da su neki/e korisnici/e doživjeli/e nasilje od strane više osoba, zbroj postotaka nije jednak 100.

52,1% korisnika/ca je prijavilo nasilje, 41,8% nije, dok nam u 6,1% slučajeva nije poznato je li nasilje prijavljeno. Od ukupnog broja prijavljenih slučajeva nasilja, korisnici/e su u najvećem postotku nasilje prijavili/e policiji (74,9%), dok je manji broj žrtava nasilje prijavilo centru za socijalnu skrb (2,7%). Oboje, policiji i centru za socijalnu skrb, nasilje je prijavljeno u 3% slučajeva, jednako kao i oboje, policiji te općinskom državnom odvjetništvu. Samo odvjetništvu nasilje je prijavilo 1,4% korisnika/ca. U 15% slučajeva ne raspolažemo s podatkom kome je nasilje prijavljeno, no pretpostavka je kako se te prijave većinski odnose na policiju.

U više od polovice prijavljenih slučajeva nasilja postupak se vodi (53,5%), vodio se u 6,4% slučajeva, ne vodi se u 23,7% slučajeva, dok za 16,4% prijava nemamo podatak o vođenju postupka. U postupcima koji su se vodili ili koji se vode, najveći broj čine kazneni postupci (54,6%), nakon čega slijede prekršajni postupci (16,3%), dok su oboje prekršajni i kazneni postupak prisutni u 2,1% slučajeva. U kategoriju bez odgovora ulazi 27%. Rezultati postupka ukazuju na sljedeće: u više od polovice prijavljenih slučajeva postupak još traje (57,9%), u 2,7% postupak je obustavljen, 11,9% postupaka rezultiralo je presudom, dok za 27,5% slučajeva nemamo podatke. Vrsta kazne za procesuirane slučajeve nasilja su sljedeće: uvjetna kazna javlja se u 4,7% slučajeva, zatvorska u 5%, novčana u 2,4%, uvjetna i novčana 0,3%, zatvorska i uvjetna 0,9% te oslobađajuća presuda u 0,6%. Podaci nam nisu dostupni za 86,1% slučajeva. Zaštitne/sigurnosne mjere u 9,5% slučajeva nisu izrečene niti predložene, a u 0,3% slučajeva su ukinute. U postotku od 0,3% izrečena je mjera zabrane približavanja i liječenja od alkoholizma/ovisnosti, a u istom postotku mjere nisu izrečene, iako su predložene. U 16,6% slučajeva izrečena je zabrana približavanja, dok mjere istražnog zatvora čine 5%, a mjere liječenja od alkoholizma/ovisnosti čine 0,9%. Za 67,1% slučajeva nemamo dostupne podatke o zaštitnim/sigurnosnim mjerama. Podaci o vođenju i vrsti postupka, rezultatima postupka, vrsti kazne te podaci o mjerama koji nedostaju mogu se pripisati pretpostavki kako korisnici/e nisu informirani/e o navedenom, kao i činjenici o dugotrajnosti sudskih procesa.

Korisnici/e pravnog savjetovališta javljaju se udruzi B.a.B.e. i s raznim drugim problemima, koji mogu, ali ne moraju biti povezani s problemom nasilja. Korisnici/e ponekad postavljaju upite u vezi nekoliko vrsta problema, zbog čega postotci ne iznose 100%. Pravni savjet korisnici/e su najčešće tražili/e u vezi roditeljske skrbi (20,5%). Imovinski odnosi bili predmetom interesa 12,2% korisnika/ca, dok je razvod braka bio od interesa u 12% slučajeva. U 9% slučajeva udruga B.a.B.e sastavljala je podneske ili je pomagala svojim korisnicima/ama pri sastavljanju podnesaka javnopravnim tijelima i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela. U vezi uzdržavanja djece savjetovano je 6% korisnika/ca, dok je 4,7% korisnika/ca bilo informirano o pravima u okviru socijalne zaštite. 3,9% korisnika/ca iznijelo je pritužbe na rad institucija kao što su centri za socijalnu skrb i policija. Kazneni postupak zanimao je 3% korisnika/ca, a podjela bračne stečevine bila je predmetom upita u 2,5% slučajeva. O radnim odnosima informirano je 2,1% korisnika/ca, a u vezi ovrhe savjetovano je 1,9% korisnika/ca. Oboje s pitanjima zdravstvene zaštite i stambenog statusa javilo se 1,3% korisnika/ca. Prekršajni postupak, skrbništvo i nasljeđivanje javljaju se u istom omjeru (1%). Oboje uzdržavanje bračnih ili izvanbračnih partnera i oduzimanje poslovne sposobnosti zastupljeni su u istom postotku od 0,9%. Smetanje posjeda, ustavna tužba, sudski postupak i ostavina bili su interesom od 0,8% slučajeva. U vezi prava posjećivanja djeteta savjetovano je 0,7% korisnika/ca, a u vezi nametljivog ponašanja 0,6%. Utvrđivanje i osporavanje očinstva, prava u okviru mirovinskog osiguranja te uzdržavanje su zastupljeni u postotku od 0,5%. Pitanja u vezi smještaja u sigurnu kuću, uznemiravanja i besplatnog pravnog zastupanja čine 0,4% uzorka. Naknada štete, pravo posjećivanja unučadi i razvrgnuće suvlasništva javljaju se u 0,3% slučajeva. Dječji doplatak, utvrđivanje vlasništva, ugovor o doživotnom uzdržavanju, susjedski odnosi te tužbe i zahtjevi Europskom sudu za ljudska prava zastupljeni su u 0,2% slučajeva. Rodiljne naknade, međuvršnjačko nasilje, institucionalno nasilje, kazneno djelo na štetu djeteta, nezakonita hospitalizacija u psihijatrijsku ustanovu, izuzimanje djece iz obitelji, uhođenje, državljanstvo, pritužba na susjede te dioba suvlasništva bili su predmetom interesa u 0,1%. Ostali problemi čine 5%. Zabilježili smo i 1% slučajeva diskriminacije, pri čemu se javljaju sljedeće osnove diskriminacije: spol, dob, invaliditet, seksualna orijentacija, obiteljski te bračni status i zdravstveno stanje.

Naše pravne savjetodavke su pred domaćim sudovima zastupale dvije korisnice, žrtve obiteljskog nasilja kojima nije osigurana pomoć putem HOK, u okviru instituta besplatne pravne pomoći, a žrtva se nije mogla zastupati sama (radi se o strateški važnom sporu) te je podnesen 1 zahtjev Europskom sudu za ljudska prava.

Kako bi unaprijedili/e naš rad, redovito pratimo naše korisnice na policiju radi prijave nasilja kako bi im pružili/e emocionalnu i psihološku podršku te da se osjećaju sigurnije i ugodnije kod davanja iskaza i prijave nasilja. U razdoblju od 01.01. do 31.12.2022. Osobe od povjerenja pratile su ukupno 24 korisnice u pojedinim fazama postupka, a s ciljem razgovora, podrške, pratnje i osnaživanja. Broj usluga koje je Osoba od povjerenja pružila korisnicama veći je od broja praćenih korisnica, budući da su se pojedine korisnice javljale više puta te budući da Osobe od povjerenja kontinuirano pružaju korisnicama emocionalnu podršku i potporu.

Ono što možemo reći je da smo prilikom provedbe programskih aktivnosti u redovitom kontaktu s institucijama socijalne skrbi, policijom, ali i drugim tijelima, a sve kako bi korisnicima/ama bila pružena sveobuhvatna zaštita. Sukladno tome navedenim institucijama redovito upućujemo dopise radi zaštite individualnih prava naših korisnica/ka, ali i radi podnošenja prijedloga za unaprjeđenje funkcioniranja sustava i u velikoj većini situacija na iste zaprimamo odgovarajuće odgovore i reakcije. Što se tiče sastavljanja podnesaka za korisnike/ce, sastavljeno je 156 podnesaka javnopravnim tijelima (Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, centri za socijalnu skrb, Ministarstvo unutarnjih poslova i dr.).

Na opisani način se korisnicima/ama omogućava korištenje svih dostupnih postojećih usluga bez obzira na to u čijoj nadležnosti je njihovo ostvarenje, što smatramo primjerom dobre prakse koju svakako nastojimo poticati i unaprjeđivati.

VRSTA PROBLEMA

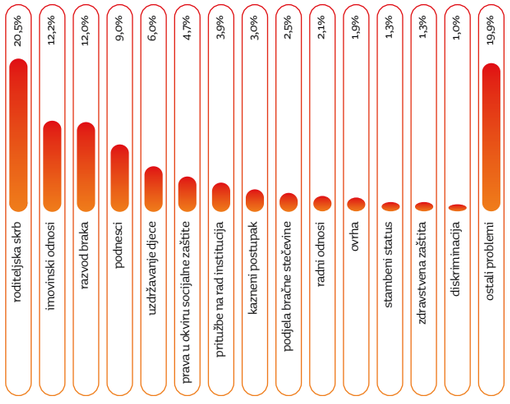

Rad psihološkog savjetovališta

U 2022. godini usluge psihološkog savjetovališta zatražilo je 235 korisnika/ca (Ž=225, 96%; M=10, 4%). Korisnici/e su koristili/e usluge psihološkog savjetovanja osobnim dolaskom ili putem telefona, a savjetodavni tretmani su bili jednokratni ili višekratni. Ukupno je pruženo 801 usluga psihološkog savjetovanja od kojih je 560 osobnih susreta (70%), a 241 putem telefona (30%). Korisnicima/ama je u prosjeku pružena usluga psihološkog savjetovanja 3 puta, najmanje 1 do najviše 27 puta.

119 korisnika/ca, (50,6%) jednokratno koristi uslugu psihološkog savjetovanja, 38 korisnika/ca koristi dva puta (16,2%), 15 korisnika/ca tri puta (6,4%), 13 korisnika/ca četiri puta (5,5%), 13 korisnika/ca pet puta (5,5%), 7 korisnika/ca šest puta (3%), 3 korisnika/ce sedam (1,3%), 2 korisnika/ca osam puta (0,9%), šesnaest (0,9%), sedamnaest (0,9%) te devetnaest puta (0,9%), 3 korisnika/ca dolazi devet puta (1,3%), 4 korisnika/ca 10 puta (1,7%), 4 korisnika/ca dolazi dvanaest (1,7%), troje korisnika/ca dolazi 13 puta (1,3%). Po jedan/na korisnik/ca dolazi jedanaest (0,4%), dvadesetdva (0,4%), dvadesetčetiri (0,4%) te dvadesetsedam puta (0,4%), Zbog smještaja same udruge u gradu Zagrebu, najveći je broj korisnika/ca upravo s područja Grada Zagreba (167 korisnika/ca; 71,1%) i Zagrebačke županije (21 korisnika/ca; 8,9%) što čini 80% od ukupnog broja korisnika/ca. Iz Splitsko-dalmatinske županije javilo nam se 10 korisnika/ca (4,3%), 5 korisnica/ka javlja se iz Primorsko-goranske (2,1%) i Sisačko-moslavačke (2,1%), 4 korisnica/ka javlja se iz Karlovačke (1,7%), 3 korisnica/ka javlja se iz Bjelovarsko-bilogorske (1,3%), Varaždinske (1,3%) te inozemstva (1,3%). Po dva korisnica/ka javlja se iz Vukovarsko-srijemske (0,9%), Koprivničko-križevačke (0,9%), Istarske (0,9%) te Brodsko-posavske (0,9%) Po jedan/na korisnik/ca zove iz Krapinsko-zagorske (0,4%), Međimurske (0,4%), Osječko-baranjske (0,4%), Požeško-slavonske (0,4%), Zadarske (0,4%) te Šibensko-kninske (0,4%).

Dobna struktura nam govori da se u Savjetovalište javljaju korisnici/e svih životnih dobi, što nam govori da se poteškoće javljaju u svim životnim razdobljima. Većina korisnika/ca tj. njih 139 je srednje životne dobi između 31 i 55 godina (59,9%). 42 korisnika/ca su stariji/e od 55 godina (18,1%), a 51 korisnika/ca (22%) je u dobi od 18 do 30. Za 3 korisnika/ca nemamo podataka o dobi. Prosječni/a korisnik/ca ima između 46 i 50 godina. Struktura korisnika/ca je raznolika: 83 korisnika/ca (35,6%) je u bračnom odnosu, 53 korisnika/ca je razvedeno (22,7%), 45 nema partnera/icu (19,3%), 13 korisnika/ca je u procesu brakorazvodne parnice (5,6%), 22 korisnika/ca ima partnera/icu i žive u istom kućanstvu (9,4%), 9 korisnika/ca ima partnera/icu i ne žive u istom kućanstvu (3,9%) te 8 korisnika/ca su udovci/ice (3,4%). Za dvoje korisnika/ca nemamo podatak o bračnom statusu. Ovakva bračna struktura daje odgovarajući okvir za teme koje se obrađuju u samom Savjetovalištu, a to su poteškoće u komunikaciji s partnerom/icom, narušeni odnosi u široj i užoj obitelji, pitanja roditeljstva i skrbništva

RASPODJELA PO ŽUPANIJAMA

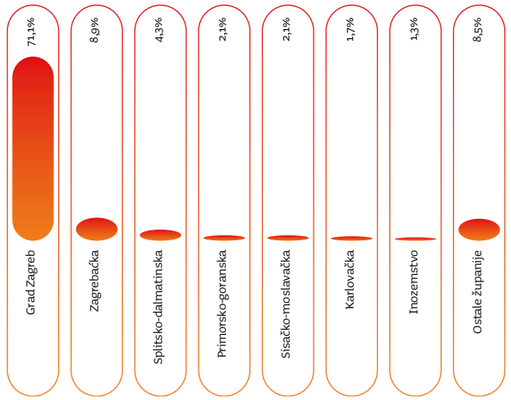

STRUKTURA PO RADNOM STATUSU

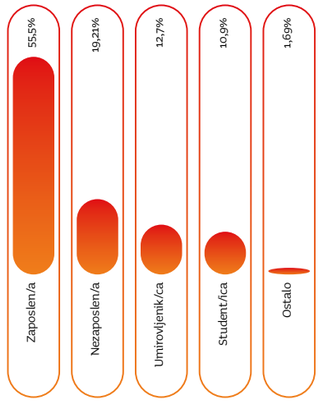

RAZLOG DOLASKA U PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

POČINITELJ/ICA NASILJA

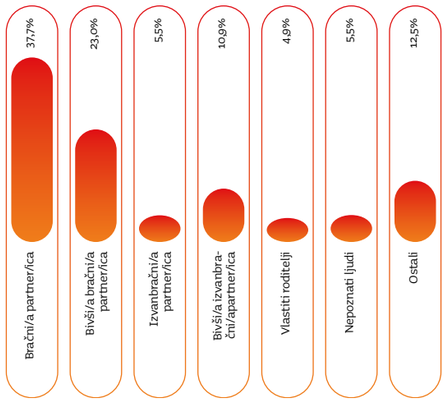

ZASTUPLJENOST POJEDINE VRSTE NASILJA

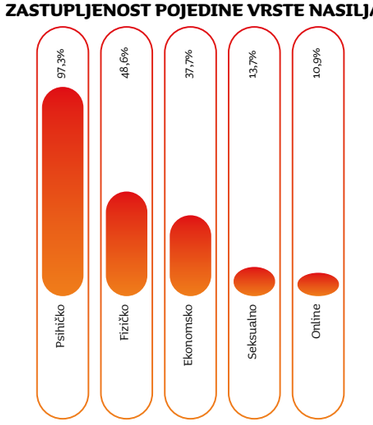

PRIJAVA NASILJA NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA

itd. Od sveukupnog broja korisnika/ca, njih 164 ima djecu (69,78%), a 68 nema djecu (28,94%). Za troje korisnika/ca nemamo podatak o roditeljskom statusu (1,3%). U prosjeku korisnici/e imaju po dvoje djece, minimalno jedno, a najviše devet. Najveći broj korisnika/ca ima dvoje djece (79 korisnika/ca, 48,2%), zatim njih 58 (35,4%) ima jedno dijete, 15 ih ima troje djece (9,1%), 10 ih ima četvero djece (6,1%), a po jedan/na korisnika/ca ima šestero (0,6%) i devetero djece (0,6%). Od ukupno 164 korisnika/ca koji/e su roditelji njih 92 su roditelji maloljetne djece (56,8%), njih 58 su roditelji punoljetne djece (35,8%), a njih 12 su roditelji punoljetne i maloljetne djece (7,4%), Za dvoje korisnika/ce nemamo podatak o dobi djece.

Analiza pokazuje da je 127 korisnika/ca (55,5%) koji/e su došli/e u Savjetovalište zaposleno, 44 korisnika/ca (19,21%) je nezaposleno, 29 korisnika/ca je u mirovini (12,7%), 25 korisnika/ca su studenti/ce (10,9%), dvije korisnice primaju status roditelja odgojiteljice (0,9%). Za 8 korisnika/ca nemamo podatak o radnom statusu. Strukturu po stručnoj spremi čini 101 korisnik/ca sa srednjom stručnom spremom (44,5%), 111 korisnika/ca (48,9%) imaju višu ili visoku stručnu spremu, a 15 korisnika/ca (6,6%) ima nižu stručnu spremu. Za 8 korisnika/ca nemamo podatak o stručnoj spremi.

Iz dosadašnje analize strukture korisnika/ca možemo zaključiti da tipična osoba koja traži pomoć u Savjetovalištu je udana zaposlena žena u dobi između 46 i 50 godina, majka dvoje maloljetne djece s višom ili visokom stručnom spremom s područja Grada Zagreba.

Najveći broj korisnika/ca, njih 183 (77,9%) kao razlog dolaska u Savjetovalište navodi/e proživljeno nasilje kojem su višekratno bili/e izloženi/e. Korisnici/e iskazuju da se gotovo uvijek radi o emocionalnom ili psihičkom nasilju (178 korisnika/ca, 97,3%), 89 korisnika/ca iskazuje o fizičkom (48,6%), 69 korisnika/ca (37,7%) o ekonomskom, 25 korisnika/ca iskazuje o seksualnom nasilju (13,7%), a 20 korisnica iskazuje o doživljenom online nasilju (10,9%). Skoro u većini slučajeva radi se o kombinaciji vrsta nasilja, a najčešće psihičkog, fizičkog i ekonomskog nasilja.

Najveći broj korisnika/ca iskazuje da je počinitelj nasilja sadašnji/a bračni/a partner/ica (69 korisnika/ca; 37,7%), zatim bivši/a bračni/a partner/ica (42 korisnika/ca; 23%), zatim izvanbračni/a partner/ica (10 korisnika/ca; 5,5%) te bivši/a izvanbračni/a partner/ica (20 korisnika/ca; 10,9%). 10 korisnika/ca iskazuje da su proživjeli/e ili

proživljavaju nasilje od strane nepoznatih ljudi (5,5%), 9 od vlastitih roditelja (4,9%) te troje od susjeda (1,6%). Po dvoje korisnika/ca navodi nasilje od strane nadređenog (1,1%), brata (1,1%), bivšeg partnera, od djeteta (1,1%), kolege s posla (1,1%) te medicinskog tehničara (1,1%). Po jedna korisnica izvještava o nasilju od strane zeta, maminog bivšeg izvanbračnog partnera, stanodavca, psihijatra te svekrve/svekra.

U 52,5% slučajeva nasilja korisnici/e navode da nasilje *nisu prijavili/e* (93 korisnika/ca) što nam govori da još uvijek nije postignuta potrebna razina povjerenja žrtava prema sustavu. Razloga za neprijavljivanje je puno, no u većini slučajeva korisnici/e se boje da će prijava nasilja dovesti do pogoršanja njihove situacije zbog reakcije samog počinitelja te isto tako, da pravosudni sustav neće prepoznati nasilje.

Nasilje je od strane 84 korisnika/ca (47,5%) prijavljeno nadležnoj instituciji. 68 korisnika/ca prijavljuje slučaj nasilja policiji (81%), zatim 9 korisnika/ca prijavljuje policiji i centru za socijalnu skrb (10,7%), dvoje se obratilo samo centru za socijalnu skrb (2,4%) te dvoje korisnika/ca izvještavaju da su nasilje prijavili državnom odvjetništvu (2,4%). Za 57% korisnika/ca (48 korisnika/ca) koji/e su prijavili/e nasilje nemamo podatak o statusu njihove prijave, budući da vrlo često sami/e korisnici/e nemaju uvid u proces nakon što prijave tj. vodi li se postupak ili ne. Za 69,4% korisnica/ka koji/e su prijavili/e nasilje sudski procesi još traju, za njih 27,8% sudski proces je završen, a za njih 2,8% došlo je do obustave procesa. 52 korisnika/ca (22%) u Savjetovalište ne dolazi/e zbog problema nasilja te kao razlog dolaska navode drugu problematiku: psihičke smetnje, nezadovoljstvo partnerskim odnosom, narušen odnos s vlastitom obitelji, nošenje sa stresom zbog dugogodišnjih sudskih procesa te egzistencijalne probleme.

Korištena metoda: Izravno savjetovanje korisnika/ca metodom «on site» kroz zajedničke sastanke, osobna i grupna savjetovanja, a trajanje termina je 45 – 90 minuta. Naručuje se ovisno o procjeni stanja i situacije korisnika/ca.

Također, u sklopu Psihološkog savjetovališta održano je 10 grupa podrške (sudionica 70). Grupe podrške pomogle su korisnicama da dobiju podršku i razumijevanje jedne od drugih, smanje osjećaj izoliranosti te da isto tako, usvoje različite načine razmišljanja i strategije suočavanja. Grupa podrške bila je homogena po dobi i problematici korisnica s kojom su se javile u Savjetovalište. Korisnice su bile žene mlađe životne dobi (do 50 godina), koje su proživjele ili još uvijek trpe nasilje u obitelji.

Program Savjetovališta se provodi uz financijsku potporu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelj i socijalne politike, Ministarstva pravosuđa i uprave te Grada Zagreba.

SURF and SOUND

Osobita vrijednost i značaj gore iznesenih aktivnosti koje se provode u okviru rada savjetovališta osim pružanja izravne pomoći individualnim korisnicima i korisnicama očituje se u mogućnosti da se na temelju niza pojedinačnih slučajeva identificiraju sistemske manjkavosti i kritična područja što služi kao osnova za formiranje i usmjeravanje projektnih aktivnosti na područja na kojima su detektirane povećane potrebe građana/ki. Tako je na temelju evidentiranog povećanog broja individualnih slučajeva u kojima su nam se korisnici/e obraćali/e za pomoć radi pretrpljenog online nasilja, osmišljen i kreiran projekt **SURF&SOUND (Support, Unite, Respond, Fight to Stop Online violence / SURF and SOUND (Podrži, Ujedini, Odgovori i Bori se protiv online nasilja)** koji adresira aktualnu problematiku online nasilja nad ženama koje predstavlja globalni fenomen, a koji u Republici Hrvatskoj, iako prisutan, nije bio adekvatno reguliran niti prepoznat od strane relevantnih dionika.

SURF&SOUND je projekt usmjeren na borbu protiv nasilja nad ženama u digitalnom okruženju. Glavni cilj projekta je aktivno podizanje svijesti o online nasilju nad ženama i formiranje mehanizama njegove prevencije i suzbijanja. Specifični ciljevi uključuju jačanje stručnih kapaciteta za borbu protiv online nasilja prema ženama, stvaranje internetske platforme za pružanje informacija i promicanje prijavljivanja, pružanje pravne i psihološke podrške žrtvama te podizanje svijesti javnosti putem nacionalne kampanje. Ciljane skupine su žene (potencijalne) žrtve online nasilja, stručnjaci/kinje uključeni/e u borbu protiv nasilja i podršku žrtvama, stručnjaci/kinje u online medijima i opća populacija. Projekt je sufinanciran iz programa Rights, Equality and Citizenship Europske unije (2014-2020) te sredstvima Ureda za Udruge Vlade Republike Hrvatske i Grada Zagreba. Udruga B.a.B.e. provodi ga u partnerstvu s Agencijom za elektroničke medije.

- Online nasilje nad ženama: Mapiranje sustava: pravna sredstva, prikupljanje dokaza i statističko praćenje bio je naslov treće i posljednje multisektorske rasprave sa stručnjacima/kinjama, održane 26. siječnja. Cilj rasprave, koja je održana putem platforme Zoom, bio je povezati pojavne oblike online nasilja s postojećim pravnim sredstvima, analizirati postupke prikupljanja dokaza, odnosno digitalnu forenziku (poteškoće i izazove) te raspraviti otvorena pitanja poput sustavnog praćenja podataka o slučajevima online nasilja nasilje nad ženama. Radionica je okupila 62 stručnjaka/inje i dionika iz različitih područja – prava, sociologije, psihologije, informatike i tehnologije, političkih znanosti, stručnjaka/inja koji/e rade u pravosuđu, policiji, nevladinim udrugama, centrima za socijalnu skrb te predstavnike/ce Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ureda za ravnopravnost spolova, Ravnateljstva policije, Visokog kaznenog suda RH, Pravosudne akademije, Agencije za zaštitu osobnih podataka, Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske i Grada Zagreba i partnera Agencije za elektroničke medije.

- U razdoblju od ožujka do lipnja 2022. godine provedeno je pet radionica u pet gradova za medijske djelatnike/ce, u partnerstvu s Agencijom za elektroničke medije, na temu online nasilja prema ženama. Radionice u Zagrebu, Vinkovcima, Splitu, Zadru i Rijeci pružile su interdisciplinarni pregled fenomena rodno uvjetovanog online nasilja prema ženama, analizu pravnog okvira u Republici Hrvatskoj te su istaknuti i analizirani pozitivni i negativni primjeri medijskog izvještavanja. Polaznici/e su imali/e priliku saslušati autentično svjedočanstvo žrtve koja je preživjela online rodno uvjetovano nasilje, a time i osvijestiti potrebu senzibilnog pristupa problemu i žrtvama rodno uvjetovanog nasilja na internetu te u praktičnom dijelu radionice primijeniti senzibiliziran pristup pri izvještavanju. U radnicama je sudjelovalo 87 medijskih djelatnika/ca.

NEON – NE online nasilju - online platforma, tijekom 2022. godine zabilježila je rast broja prijava online nasilja, prije svega kao rezultat nacionalne kampanje u sklopu projekta. Platforma je zabilježila ukupno stotinu prijava online nasilja, odnosno 67% ukupnog broja svih prijava, koje su pored platforme zaprimljene telefonski, e-mailom ili osobnim dolaskom u prostorije udruge, od početka rada u 2021. godini u okviru projekta SURF and SOUND. Pored mogućnosti prijave online nasilja i pristupa besplatnim uslugama podrške u obliku pravnog i psihološkog savjetovanja te podrške Osobe od povjerenja prilikom prijave nasilja, platforma pruža i

mogućnost prijave na newsletter koji pruža redovite novosti te su na njoj objavljene kreirane publikacije kreirane u okviru projekta SURF and SOUND.

Kao globalna partnerica platforme stopNCII.org sudjelovali/e smo na Europskom virtualnom Summitu o sigurnosti žena u organizaciji Mete. Summit, koji je održan 24. svibnja, okupio je aktiviste/ice, akademsku zajednicu i civilno društvo iz cijele Europe te su na njemu predstavljena i raspravljena posljednja ažuriranja sigurnosti žena iz Mete, uključujući poboljšanja pravila i nove alate za kontrolu iskustva na Facebooku i Instagramu. Daljnji razvoj platforme stopNCII.org i obilježavanje prve godišnjice njenog rada, bio je predmet triju regionalnih sastanaka 7. studenog, a koji su okupili globalne partnere platforme i u kojima smo također aktivno sudjelovali/e. Na sastanku je obznanjeno kako će se platformi, pored Facebooka i Instagrama, pridružiti i kompanije Tik Tok i Bumble čime je efektivno pojačan alat za prevenciju objave intimnih sadržaja bez pristanka na društvenim mrežama te je planirana zajednička kampanja promocije platforme u sklopu '16 dana aktivizma'. Upravo s ciljem maksimizacije zajedničke kampanje, održan je i online trening za organizacije civilnog društva, globalne partnere platforme, 16. studenog na kojem su stručnjaci/kinje Mete predstavili/e najbolje prakse i savjete za planiranje i vođenje kampanja na Instagramu i Facebooku.

Tijekom godine održali/e smo i niz izlaganja na temu online nasilja prema ženama te sudjelovali/e u panel raspravama od koji izdvajamo: izlaganje za Google Hrvatska, 2. ožujka, ususret Međunarodnom danu žena; sudjelovanje na tribini 'Osvetnička pornografija: fenomen rodno zasnovanog nasilja nad ženama u digitalnom okruženju' u organizaciji Udruge Pravnik održanoj 28. travnja; izlaganje u okviru završne konferencije projekta „Savjetom i razgovorom protiv nasilja i socijalne isključenosti" održane 18. svibnja; sudjelovanje u panel raspravi u okviru konferencije 'Novi alati u pružanju podrške žrtvama i svjedocima' održane 22. rujna u organizaciji Udruge za podršku žrtvama i svjedocima te predavanje o rodno uvjetovanom nasilju i online nasilju prema ženama u okviru specijalističkog tečaja na Policijskoj akademiji održano 28. studenog.

Naša iskustva u području suzbijanja i prevencije online nasilja prema ženama prepoznalo je i Vijeće Europe, na čiji poziv smo sudjelovali na konferenciji na visokoj razini pod nazivom 'Udruživanje snaga: primjena okvira kibernetičkog kriminala na digitalno nasilje nad ženama', održanoj u Strasbourgu 6. prosinca u okviru programa predsjedanja Islanda Odborom ministara Vijeća Europe. Na panel raspravi 'Povezivanje točaka između kibernetičkog kriminala i nasilja nad ženama na terenu: iskustva stručnjaka iz Europe i šire' sudjelovao je koordinator projekta SURF and SOUND, Dean Šarčević.

„Savjetom i razgovorom protiv nasilja i socijalne isključenosti"

Kako bi osigurali/e regionalnu dostupnost usluga pravnog i psihološkog savjetovanja provodili/e smo projekt **"Savjetom i razgovorom protiv nasilja i socijalne isključenosti".** Projekt je bio usmjeren na pružanje pomoći ženama žrtvama nasilja u obitelji, na području Vukovarsko-srijemske i Sisačko-moslavačke županije.

Projekt je započeo s provedbom 20. svibnja 2020. godine, a završio 19. svibnja 2022. godine. Provodio se u okviru operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., a sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda. Nositeljica projekta bila je udruga B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran., dok su partneri projekta bili Centar za socijalnu skrb Županja, Centar za socijalnu skrb Vinkovci, Centar za socijalnu skrb Sisak, Centar za socijalnu skrb Novska te Volonterski centar Vukovarsko-srijemske županije. Ciljevi projekta bili su sljedeći: suzbijanje obiteljskog nasilja i nasilja prema ženama, unaprjeđenje socijalne isključenosti žena žrtava nasilja, poboljšanje dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga za žene žrtve nasilja te jačanje javne svijesti o obiteljskom nasilju. Aktivnosti koje su se provodile unutar projekta: pružanje izravne i besplatne usluge pravnog savjetovanja i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja na području Sisačko-moslavačke i Vukovarsko-srijemske županije, pružanje pravnih informacija i podrške žrtvama u cijeloj Hrvatskoj putem besplatne telefonske linije i online info pulta, provođenje analize postojećeg sustava podrške žrtvama nasilja u obitelji u centrima za socijalnu skrb i organizacijama civilnog društva, provedba specijaliziranih edukacija kojima se jačaju kapaciteti zaposlenika/ca centara za socijalnu skrb i dionika/ca civilnog društva za pružanje socijalnih usluga ženama žrtvama nasilja u obitelji te organiziranje javnih događaja i stvaranje medijskih sadržaja s ciljem podizanja građanske svijesti o problemu obiteljskog nasilja.

U sklopu projekta izrađen je i tiskan **„Priručnik o implementaciji politike zaštite od nasilja u obitelji kroz djelovanje centara za socijalnu skrb"**. Prvi dio priručnika posvećen je definiciji instrumenata javnih politika i predstavljanju njihovih različitih skupova na temelju primarnog resursa koji koriste. Ova sistematizacija služi kao uvod u drugi dio priručnika, u kojem se ostvaruje pregled spektra instrumenata koji čine sustav podrške i zaštite žrtava nasilja u obitelji. U trećem dijelu priručnika, fokus je na teoriji i praksi upravljanja provedbom mjera zaštite žrtava obiteljskog nasilja. Ovaj dio nastoji pružiti pregled postojećih modela te unutar njih pozicionirati mjere podrške žrtvama nasilja u obitelji. Završno poglavlje bavi se izazovima u dizajnu i provedbi instrumenata podrške žrtvama obiteljskog nasilja, opisujući kapacitete potrebne za njihovu učinkovitost.

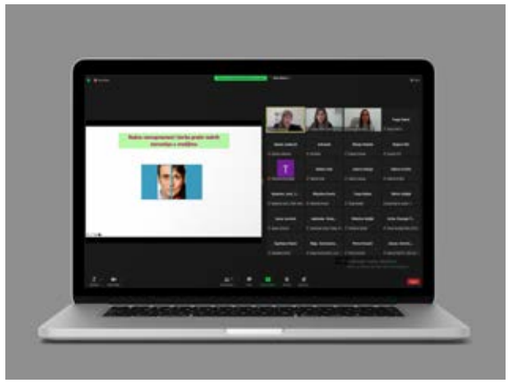

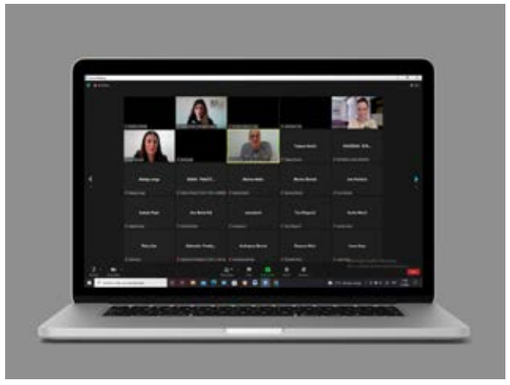

U sklopu projekta, 28. i 29. travnja te 02. svibnja 2022. godine provedena je **trodnevna edukacija** namijenjena zaposlenicima/ama centara za socijalnu skrb. Cilj edukacije bio je upoznati sudionike/ce s raspoloživim mehanizmima za adekvatnu pomoć ženama žrtvama nasilja, obvezama centara za socijalnu skrb prilikom implementacije Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama te rezultatima prethodno provedene analize o potrebama centara za socijalnu skrb prilikom pružanja pravne i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja. Edukacija se održala putem ZOOM aplikacije te je edukaciji prisustvovalo ukupno 92 sudionika/ce. Predavačice na edukaciji bile su Ljubica Matijević-Vrsaljko, odvjetnica i vanjska suradnica udruge B.a.B.e., Suzana Kunac, sociologinja i stručnjakinja za pitanje rodne ravnopravnosti te Anka Kekez Koštro, politologinja i stručnjakinja za javne politike.

U sklopu projekta održan je **Okrugli stol** s ciljem predstavljanja rezultata projektnih aktivnosti i socijalnih usluga koje se pružaju u sklopu predmetnog projekta. Okrugli stol održan je 07. travnja 2022. godine putem ZOOM aplikacije, a na istom je sudjelovalo 40 socijalnih radnika/ca. Predstavljena je analiza pružanja pravnih informacija i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja, kao i analiza aktualnog stanja pružanja pravnih i psihosocijalnih usluga ženama žrtvama nasilja u centrima za socijalnu skrb.

Dana 18. svibnja 2022. godine održana je **završna konferencija**. Konferencija se održala u hibridnom modelu (uživo i putem ZOOM aplikacije) te je ukupno sudjelovalo 94 sudionika/ca, pri čemu 34 uživo, a 60 online. Završna konferencija održana je s ciljem predstavljanja rezultata projekta, kao i sa svrhom podizanja svijesti o različitim oblicima nasilja prema ženama. Na završnoj konferenciji izlagalo je ukupno pet izlagačica i izlagača. Predsjednica udruge B.a.B.e. i voditeljica navedenog projekta, Petra Kontić predstavila je aktivnosti koje su se odvijale u sklopu projekta te same rezultate projekta, među kojima i „Priručnik o implementaciji politike zaštite od nasilja u obitelji kroz djelovanje centara za socijalnu skrb". Izvanredna profesorica dr. sc. Ksenija Klasnić s Filozofskog fakulteta u Zagrebu sudionicima/ama je prezentirala temu ekonomskog obiteljskog nasilja prema ženama. Koordinator projekta „SURF and SOUND" udruge B.a.B.e. Dean Šarčević govorio je o raznim oblicima online nasilja prema ženama, a osobito o jednom od najčešćih oblika, osvetničkoj pornografiji. Voditeljica psihološkog savjetovanja u udruzi B.a.B.e. Bruna Nedoklan izlagala je na temu psihičkog nasilja prema ženama te se dotaknula uzroka i posljedica navedenog oblika nasilja. Odvjetnica i vanjska suradnica udruge B.a.B.e. Ljubica Matijević-Vrsaljko predstavila je zakonodavno-institucionalni okvir za suzbijanje nasilja prema ženama.

U sklopu projekta, a s ciljem razmjene znanja i iskustva sa srodnim organizacijama i institucijama, organiziran je **studijski posjet u Švedsku**. Studijski posjet trajao je od 10. do 13. svibnja 2022. godine za koje vrijeme smo posjetile četiri organizacije u Stockholmu. Studijskom posjetu prisustvovale su voditeljica i asistentica na projektu, psihologinja na projektu te predstavnici/e partnera iz centara za socijalnu skrb s područja Siska, Županje i Vinkovaca. Organizacije koje smo posjetili/e

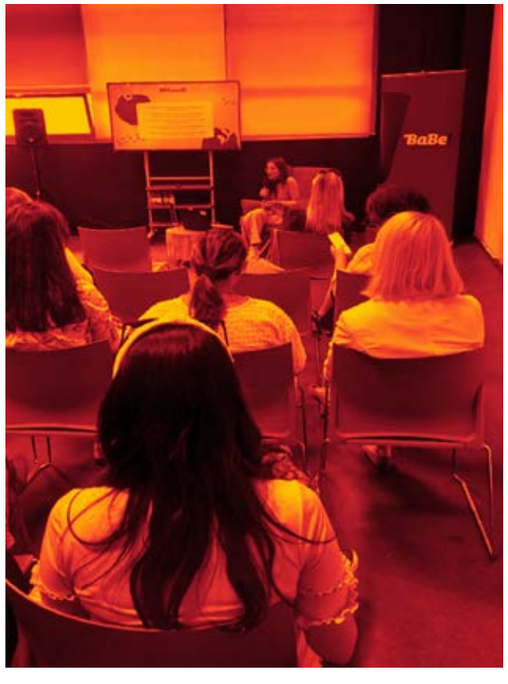

bile su sljedeće: „1000 Möjligheter ili „1000 Mogućnosti" (organizacija osnovana s ciljem uspostavljanja ravnopravnog društva bez nasilja koja radi na prevenciji i podršci s djecom i mladima kao ciljanom grupom), Agera Kvinnojour (sklonište za žene žrtve nasilja i njihovu djecu koje funkcionira kao neprofitna je i nestranačka organizacija), UNIZON (nacionalna udruga i krovna organizacija koja okuplja preko 130 skloništa za žene, djevojčice, mlade i skloništa za žrtve seksualnog nasilja i incesta) te Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd (agencija za borbu protiv diskriminacije te za promicanje ljudskih prava).

puSHEd
PROTECT | UNDERSTAND | SUPPORT : HELP THE ELDERLY

pushed – protect, understand, support: help the elderly"

Kroz rad savjetovališta uočili/e smo da je posebno problematično i stanje osoba starije životne dobi jer je njihova socijalna mreža znatno oslabljena, prostor uključenja u društvo smanjen i razina informiranosti neadekvatna s obzirom na zahtjeve koje pred njih stavljaju životne okolnosti. Najčešći problemi s kojima su nam se obraćale osobe starije životne dobi su sljedeći: nasilje od strane supružnika i drugih članova obitelji, nasilje od strane susjeda, siromaštvo, nemogućnost plaćanja režijskih troškova, suočavanje s predstojećim lišenjem poslovne sposobnosti, prisilne hospitalizacije u psihijatrijskim ustanovama, uskraćivanje uzdržavanja od strane bliskih osoba koje su u obvezi uzdržavati osobe starije životne dobi te uskraćivanje uzdržavanja od strane osoba koje su u obvezi uzdržavati sukladno sklopljenim ugovorima o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju, problemi sa smještajem u domu za starije i nemoćne osobe, ostavinski postupci, imovinskopravni postupci, postupci ovrhe, ovrha nad nekretninom koja predstavlja dom, problemi oko utvrđivanja iznosa mirovina, pravni aspekti pružanja zdravstvene zaštite, susreti i druženja s unucima, skrb nad unucima u slučaju spriječenosti roditelja i mnogi drugi. Dakle, kao osnovne probleme osoba starije životne dobi izdvajamo **društvenu marginaliziranost i neprihvaćanje od strane ostalih građana/ki**, **neadekvatnu razinu informiranosti o socijalnim, zdravstvenim i pravnim aspektima zaštite** te **usamljenost i oslabljenu socijalnu mrežu što rezultira smanjenom razinom sigurnosti i podrške** stoga smo osmislili/e i kreirali/e projekt ***„pushed – protect, understand, support: help the elderly"***

Provedba projekta započela je 1. lipnja 2022. godine, a traje do 31. svibnja 2024. godine. Cilj projekta je prevencija i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja prema ženama starije životne dobi razvojem rodno specifičnih odgovora u pružanju podrške žrtvama i podizanjem kapaciteta relevantnih stručnjaka/inja iz sustava zaštite i podrške. Projekt je usmjeren i na podizanje svijesti opće populacije i poboljšanje odgovora zajednice na rodno uvjetovano nasilje prema starijim ženama pri čemu se prvenstveno podrazumijeva veći broj prijava nasilja, ali i prevencija istog. Predmetni projekt udruga B.a.B.e. provodi u partnerstvu s **Gradom Zagrebom, Zakladom Zajednički put i Domom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga-Zagreb"**, a uz podršku Pučke pravobraniteljice, Udruge za podršku žrtvama i svjedocima i Europske socijalne mreže. Projekt je financiran sredstvima Europske unije iz programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti (CERV).

U okviru projekta provodili smo sljedeće aktivnosti:

- Dana 7. srpnja 2022. godine održano je **predstavljanje projekta** puSHEd: protect, understand, support: help the elderly. Sve prisutne pozdravila je dr.sc. Romana Galić, pročelnica Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, a izlaganja je započela pučka pravobraniteljica mr. sc. Tena Šimonović Einwalter koja je pričala o pojavnosti nasilja prema starijim osobama te o aktivnostima koje ista provodi, a u svrhu prevencije i suzbijanja nasilja prema starijima. Uz voditeljicu projekta Petru Kontić, koja je prisutnima predstavila ciljeve, aktivnosti i očekivane rezultate predmetnog projekta, na događanju su govorile i predstavnice drugih partnerskih organizacija; Ines Vrban, upraviteljica Zaklade „Zajednički put" podijelila je iskustvo rada sa starijim osobama žrtvama nasilja, Sanja Devčić pozdravila je prisutne ispred Doma za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja „Duga Zagreb", a Doria Jukić predstavila je rad SOS linije za starije osobe žrtve nasilja koju je koordinirala „Duga Zagreb". Na događanju su prisustvovala ukupno 42 sudionika/ce.
- U razdoblju od 14. studenog do 29. studenog

2022. godine provedene su ukupno **3 fokus grupe** s ciljem identificiranja prepreka s kojima se susreću stručnjaci/kinje koji/e svakodnevno rade sa starijim ženama žrtvama nasilja. Fokus grupe provedene su u svrhu unapređenja sustava podrške starijim ženama žrtvama nasilja. Ukupno je sudjelovao 21 sudionik/ca.

- Ukupno je provedeno **10 polustrukturiranih intervjua** sa starijim ženama žrtvama nasilja u razdoblju od 10. listopada do 9. studenog 2022. Intervjui su vođeni s ciljem prikupljanja informacija iz prve ruke o problemima i preprekama s kojima se žrtve susreću kao i njihovom osobnom iskustvu sa sustavom podrške.

3

Sigurna kuća Vukovarsko--srijemske Županije

Cilj ovog programa je osigurati održivost usluga i stabilnost funkcioniranja Sigurne kuće i savjetovališta za pravnu i psihološku pomoć žrtvama nasilja te komplementarnih usluga socijalno-ekonomskog osnaživanja na području Vukovarsko-srijemske županije.

U 2022. godini u Sigurnoj kući Vukovarsko-srijemske županije boravilo je ukupno 58 korisnika, od toga dvadeset i šest (26) žena te trideset i dvoje (32) djece. Pružena im je pravna i psihosocijalna podrška kako bi im se omogućili uvjeti za trajno napuštanje nasilnog odnosa.

U 2022. godini uslugama psihosocijalnog savjetovanja kontinuirano su obuhvaćene sve korisnice skloništa, žrtve obiteljskog nasilja te njihova djeca, u skladu s dobi i individualnim potrebama. Također je, još 94 korisnika/ce, najviše s područja Vukovarsko-srijemske županije, ali s prostora cijele Republike Hrvatske i izvan (jednokratno ili višekratno) dobilo psihosocijalnu pomoć i podršku.

Rad s korisnicama skloništa uključuje individualne i grupne razgovore prema dogovorenom rasporedu, psihoedukativne, edukativne i kreativne radionice, dodatne susrete prema procjeni stručnih radnica, prema potrebi samih korisnica te djelovanje stručnih radnica u situacijama koje zahtijevaju intervenciju psihologinje i/ili socijalne radnice.

Osim izravnog rada s korisnicama, rad psihologinje i/ili socijalne radnice unutar ove ustanove uključuje i rad s djecom korisnica koji podrazumijeva, između ostalog, opservaciju, individualne i grupne razgovore, podršku u obavljanju školskih obveza, poticanje socijalizacije, podršku u procesu prilagodbe na novu sredinu, na novonastalu obiteljsku situaciju, psihoedukativne radionice, pomoć i podršku u minimiziranju i prevladavanju posljedica izloženosti obiteljskom nasilju, educiranje majki u pogledu poticanja razvoja u skladu s razvojnim potrebama i dobi djeteta/djece i ostalo.

Pravni savjet dobilo je ukupno 125 osoba. Od toga, njih 86 nam se obratilo po prvi put, a 39 korisnik/ca je dobilo pravni savjet više puta.

Spolna struktura korisnica pokazuje da se u 92% slučajeva javljaju osobe ženskog spola. Većina osoba koje su nam se obratile, učinile su to po prvi puta (68,8%).

DOBNA STRUKTURA KORISNIKA/CA PRAVNOG SAVJETOVANJA

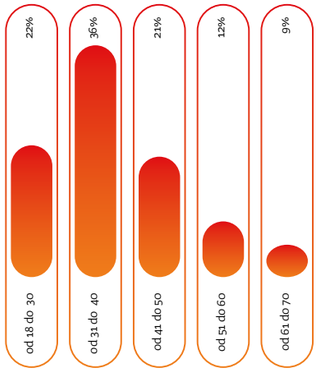

STRUČNA SPREMA KORISNIKA/CA PRAVNOG SAVJETOVANJA

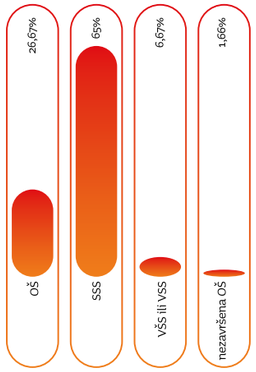

Od ukupnog broja osoba koje su nam se obratile, najviše je s područja Vukovarsko-srijemske županije – 71,2%, potom Osječko-baranjske, Bjelovarsko-bilogorske, Krapinsko-zagorske, Grada Zagreba, Splitsko-dalmatinske, Zadarske, Primorsko-goranske, i Dubrovačko-neretvanske županije, što nam je vrijedan pokazatelj da je naš rad prepoznat i u drugim dijelovima Republike Hrvatske.

66 osoba koje su nam se javljale bile su u braku (52,8%), slijedi 40 osoba koje su u izvanbračnoj zajednici (32%), razvedenih je 12%, a 3,2% osoba nije u braku. Velika većina osoba su roditelji i to 88% od čega ih 71,2 % ima maloljetnu djecu, a 12% korisnika/ca koji/e su nam se obratili/e za pomoć nema djecu. Najviše korisnika/ca koji/e su nam se javili/e tijekom izvještajnog razdoblja bilo je nezaposleno i to njih 57,6%. U trenutku javljanja, u radnom odnosu bilo je 33,6% korisnika/ca, a umirovljenika/ca 8,8%.

Od ukupnog broja osoba koje su nam se obratile u 2022. godini, njih 92% navode da su žrtve obiteljskog nasilja ili zlostavljanja, 8% korisnika/ca obratilo se zbog nekog drugog problema, primjerice razvoda, uzdržavanja djece, roditeljske skrbi, imovinskih odnosa, ostvarivanja prava u okviru socijalne zaštite, prava iz radnih odnosa itd., s tim da se većina navedenih problema javlja i kod žrtava nasilja koje nam se obraćaju, uz prekršajne i/ili kaznene postupke po pitanju obiteljskog nasilja.

Kao počinitelji/ce nasilja ili kao zlostavljači/ce, najčešće se navode bračni partneri i to u 52,8% slučajeva, zatim izvanbračni partneri (32%), u 3,2% slučajeva navode se bliski članovi obitelji (roditelj, dijete) te se u 12% slučajeva navode bivši/a suprug/a.

Kad je riječ o korisnicama, žrtvama nasilja, u većini slučajeva navodi se javljanje više vrsta nasilja istovremeno (u 92% slučajeva). Najčešće se navodi kombinacija verbalnog, psihičkog i fizičkog zlostavljanja i to u 40% slučajeva, potom kombinacija verbalnog, psihičkog i fizičkog i ekonomskog (16%), kombinacija verbalnog, psihičkog i ekonomskog (12,8%), slijedi kombinacija psihičkog, verbalnog, ekonomskog, seksualnog i fizičkog (12%), kombinacija psihičkog i ekonomskog (9,6%), psihičko (4%), ekonomsko (4%) te kombinacija psihičkog i verbalnog zlostavljanja (1,6%).

28% slučajeva u trenutku javljanja korisnika/ca našoj udruzi nikada nije prijavljeno. 72% korisnika/ca nasilje je prijavilo, policiji ili nadležnom centru za socijalnu skrb.

Program se provodi uz financijsku potporu Vukovarsko-srijemske županije (ugovor o suradnji 275.000,00 kuna godišnje) te je sklopljen ugovor o međusobnim odnosima s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za 20 korisnica privremenog smještaja u iznosu od 4.000,00 kn po korisnici/ku. Projekt financira i Grad Vinkovci u iznosu od 5.000,00 kn te se također financira donacijama građana i poslovnih korisnika).

„Savjetodavna i psihosocijalna podrška i pomoć ženama žrtvama nasilja u obitelji nakon izlaska iz skloništa“

U svrhu pružanja daljnje podrške žrtvama nasilja i olakšavanja suočavanja sa životnim izazovima koje imaju nakon izlaska iz Sigurne kuće, žrtvama se daje podrška provođenjem aktivnosti na projektu **„Savjetodavna i psihosocijalna podrška i pomoć**

ženama žrtvama nasilja u obitelji nakon izlaska iz skloništa“ čija je provedba započela 01.06.2020. a traje do 31.05.2023. god. Projekt je usmjeren na osiguravanje socijalne integracije žrtava obiteljskog nasilja nakon napuštanja sigurne kuće kroz aktivnosti psihosocijalne i pravne podrške, radionice osnaživanja i aktivnog traženja posla, praćenja postupaka pred institucijama kao i aktivnosti djelovanja na širem društvenom planu. Projekt doprinosi smanjenju siromaštva, suzbijanju diskriminacije i promicanju rodne ravnopravnosti, kao i razvoju dodatnih programa socijalne integracije u procesu deinstitucionalizacije za podzastupljene žrtve obiteljskog nasilja. Dugoročni je cilj ovog programa suzbiti obiteljsko nasilje, stvarajući uvjete za trajno napuštanje nasilne veze i integraciju u zajednicu. Provedbom programa jačaju se kapaciteti žrtava za život bez nasilja te osnažuje uloga zajednice u suzbijanju obiteljskog nasilja.

Partneri na projektu su: Dom za djecu i odrasle žrtve nasilja u obitelji "Duga – Zagreb", Vukovarsko-srijemska županija; Centar za socijalnu skrb Vukovar i Županja, a financijski ga je podržalo Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U okviru ovog programa, u 2022. godini psihosocijalna pomoć i podrška kroz individualni rad s korisnicama je pružena 41 ženi. Usluge pravnog savjetovanja i informiranja, pisanja podnesaka javno pravnim tijelima te pomoći pri sastavljanju tužbi, žalbi itd. koristilo je ukupno 47 korisnica.

Održano je 11 psihoedukativnih radionica osnaživanja i motiviranja sa ženama žrtvama obiteljskog nasilja za proaktivan odnos prema životu i radu (ukupno 71 sudionica), 8 grupa podrške koje su formirane radi razmjene iskustava žena koje su preživjele nasilje u obitelji te odlučile izaći iz zlostavljačkog odnosa (ukupno 55 sudionica) te 4 radionice unaprjeđenja zapošljivosti žrtava nasilja u obitelji (ukupno 22 sudionica).

S djecom korisnica uključenih u program provedene su 4 kreativne radionice s ciljem prorade emocija, osnaživanja, druženja i jačanja socijalne povezanosti (19 sudionika/ca).

Za ukupno 52 žene i njihovu djecu osigurana je humanitarna pomoć u vidu odjeće, obuće, hrane, školskog pribora i opreme. Kako bi dodatno unaprijedile kvalitetu pružanih usluga i dale što bolji odgovor na najčešće slojevite probleme s kojim se naše korisnice susreću, njegujemo i interdisciplinarni i timski rad s relevantnim organizacijama i institucijama te kontinuirano osvješćujemo javnost o problematici nasilja u obitelji.

Rodna ravnopravnost

Cilj ovog programa je postizanje veće prepoznatljivosti koncepta rodne ravnopravnosti, pozitivnih učinaka rodne ravnopravnosti na društvo u cjelini te efikasnija implementacija ključnih mjera nacionalnih i lokalnih (multi)sektorskih politika (obiteljske, ekonomske, socijalne, demografske i dr.), koje imaju neposredan utjecaj na rodnu ravnopravnost. U sklopu ovog programa koristili smo metode istraživanja, analize javnih politika, policy savjetovanja, monitoringa i kampanje podizanja javne svijesti.

Projekt **„Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske – prostori promjene"** započeo je s provedbom 28. listopada 2020. godine i traje 36 mjeseci. Ciljevi projekta su osnaživanje organizacija civilnog društva uključenih u Tematsku mrežu kroz partnerstva, međusektorsku suradnju s visokoobrazovnom ustanovom te jedinicama lokalne i regionalne samouprave radi postizanja učinkovitog socijalnog dijaloga, razvijanja i predlaganja adekvatnih javnih politika prilagođenih kulturnim specifičnostima pojedine regije te provedba višeetapnog i multi-komponentnog akcijskog istraživanja koristeći mješovite metode (anketni upitnik, fokusne grupe, dubinski intervjui) kako bi se istražile stvarne potrebe žena i muškaraca u radno-produktivnoj dobi i mladih koji ulaze u tu dob te analizirale i predložile, na podacima utemeljene javne politike, za bolje usklađivanje privatnog i poslovnog života. Nositeljica projekta je udruga B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran, a partneri na projektu su Sveučilište u Zadru, Grad Novska, Vukovarsko-srijemska županija, Udruga za ljudska prava i građansku participaciju PaRiter, Udruga 'HERA' Križevci - Za zaštitu i promicanje ljudskih prava, Centar za građanske inicijative Poreč, Ženska udruga "IZVOR", Hrvatska udruga poslovnih žena Krug, Domine - organizacija za promicanje ženskih prava, Prostor rodne i medijske kulture K-Zona te Mreža mladih Hrvatske. Vrijednost projekta je 3.599.941,69 HRK, od čega se iz državnog proračuna RH financira 15%, a iz Europskog socijalnog fonda 85%..

Treninzi i radionice

1. **Dvodnevni trening** „Kolektivno pregovaranje i ravnoteža radnog i privatnog života" održao se 1. i 2. lipnja 2022. godine s ciljem da predstavnicima/ama projektnih partnera omogući općenito razumijevanje procesa kolektivnog pregovaranja, sadržaja kolektivnih ugovora i njihovog utjecaja na radne odnose u Hrvatskoj, međuodnosa javnih politika i kolektivnog pregovaranja te mogućnosti i ograničenja različitih aktera u tim procesima. Važan cilj treninga bio je i omogućiti strukturiranu raspravu kroz koju bi sudionici/e došli/e do uvida i konkretnih ideja o tome kako mogu područje kolektivnog pregovaranja iskoristiti za ostvarivanje ciljeva projekta, kao i u radu svojih organizacija izvan i nakon završetka projekta. Na treningu je svakoga dana sudjelovalo po 15 predstavnika/ca organizacija civilnog društva.

2. **Međusektorski sinergijski sastanci**
   27. rujna 2022. godine, istovremeno su u četiri grada (Križevci, Rijeka, Split, Poreč), održani Međusektorski sinergijski sastanci. Cilj sastanaka bio je uspostavljanje smislenih i cjelovitih mjera, aktivnosti i preporuka za javne politike usklađivanja privatnog i poslovnog života u skladu s razvojnim specifičnostima regija u kojima se provodi projekt. Sveučilište u Zadru je putem platforme Zoom izložilo rezultate ispitivanja javnog mnijenja o usklađivanju privatnog i poslovnog života kod roditelja maloljetne djece u Hrvatskoj koje su pratili/e istovremeno sudionici/e sva 4 sastanka u

4 grada. Nakon uvida u rezultate istraživanja sudionici/e sastanka razgovarali/e su, svatko u svom gradu, o problemima i potrebama zaposlenih roditelja maloljetne djece te nastojali/e osmisliti potencijalna rješenja s obzirom na lokalne specifičnosti. Na sastancima je sudjelovalo ukupno 60 predstavnika/ca organizacija civilnog društva te lokalne i regionalne uprave.

3. **Trodnevni trening** za uvođenje standarda kvalitete prilikom izrade smjernica javnih politika održan je od 19. do 21. listopada 2022. godine pod vodstvom Suzane Kunac (Peta disciplina). Teme treninga uključivale su teorijske koncepte javne politike, modele i klasifikaciju javnih politika i policy aktera te interaktivne vježbe u kojima su izrađivana stabla problema i ciljeva temeljem uočenih problema nakon izloženih rezultata istraživanja "Ispitivanje javnog mijenja i potreba roditelja maloljetne djece" koje je provelo Sveučilište u Zadru (2021.). Na svakom od tri dana treninga bilo je po 13 sudionika/ca.

Istraživanja

1. **Ispitivanje javnog mnijenja i potreba roditelja maloljetne djece – anketno istraživanje**
   Istraživanje je provedeno tehnikom telefonskog anketiranja, uključuje 3600 ispitanika/ca, a uzorak je reprezentativan za populaciju roditelja. Cilj istraživanja je bio utvrditi obilježja položaja na tržištu rada te obiteljskog i partnerskog života kod roditelja s maloljetnom djecom koja olakšavaju i/ili otežavaju uravnotežen osobni, poslovni i obiteljski život žena i muškaraca. Istraživanjem su pokrivene četiri cjeline: socio-demografska obilježja uzorka, kućanski rad, skrb za djecu i rad.

2. **Ispitivanje javnog mnijenja i potreba roditelja maloljetne djece - provedeno 6 fokus grupa**
   U ovoj dionici istraživanja provedeno je ukupno 6 fokus grupa u 6 regija: Dalmacija (Split – 12. svibnja 2022.), Istra i Kvarner (Rijeka - 7. lipnja 2022.), Sjever (Križevci – 3. lipnja 2022.), Lika, Banija i Pokuplje (Gospić - 26. travnja 2022.), Slavonija (Osijek – 28. travnja 2022.) i Zagreb – 2. lipnja 2022. Ukupno je obuhvaćeno 26 roditelja maloljetne djece. Fokus grupama obuhvaćene su tri glavne teme: skrb o djeci, kognitivni i emotivni rad te plaćeni rad. Rezultati istraživanja pokazuju da su dostupnost, priuštivost i radno vrijeme jaslica i vrtića velika zapreka boljem usklađivanju obiteljskog i radnog života i to iz razloga što: radno vrijeme jaslica i vrtića ne prati radno vrijeme roditelja, postoji veliki nedostatak mjesta u javnim jaslicama i vrtićima zbog čega su roditelji primorani koristiti usluge privatnih jaslica i vrtića što je većini roditelja previsoki trošak. Također, ispitanici/e navode kako je jedan od uvjeta dobivanja mjesta u jaslicama i vrtićima taj da su oba roditelja zaposlena što stavlja nezaposlene roditelje (većinom majke) u nepovoljan položaj jer im je zbog skrbi o djeci otežan pronalazak posla i/ili napredovanje na istom. Iz navedenih razloga roditelji se često oslanjaju na neplaćenu pomoć tzv „baka servisa". U sagledavanju poteškoća s kojima se suočavaju pri usklađivanju privatnog i poslovnog života, više ispitanika/ca navodi/e poteškoće s kojima se susreću prilikom uzimanja bolovanja, bilo da se radi o negodovanju i neodobravanju poslodavaca i kolega ili financijskim reperkusijama koje ih odvraćaju od korištenja bolovanja i roditeljskog dopusta.

3. **Istraživanje literature na temu usklađivanja privatnog i poslovnog života**
   Istraživanje literature obuhvatilo je ukupno 112 publikacija, znanstvenih članaka, knjiga i istraživačkih izvještaja koji se bave ovim problemom, a izdani su na hrvatskom ili engleskom jeziku. Rezultati istraživanja pokazuju da se situacija s organizacijom obiteljskog i poslovnog života daleko se odmaknula od ideje muškog hranitelja. Jaz između ukupnog broja sati koje muškarci i žene provode u plaćenom i neplaćenom radu značajno se smanjio. Ako uzmemo ukupni rad (kako plaćeni, tako i onaj neplaćeni), razlika se čini tim manjom. Žene nešto više rade kod kuće, muškarci više vremena provode na poslu. Ipak, žene koje ne sudjeluju na tržištu rada (ili sudjeluju povremeno, sezonski, na nepuno radno vrijeme) imaju manje mirovine i veće su im šanse da se u starosti nađu u riziku od siromaštva. Kućanski rad i dalje je neprepoznat i neadekvatno vrednovan, nerijetko se i dalje perpetuiraju ideje o ženskoj prirodi i ljubavi naturalizirajući na taj način trud i sate provedene u njemu, fizički, emotivni i mentalni napor koji ulazi u planiranje, provedbu i evaluaciju rada u kućanstvu.

4. **Istraživanje mjera i pokazatelja za usklađivanje privatnog i poslovnog života na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini**
   Ovo istraživanje prikupilo je postojeće mjere i pokazatelje koje doprinose usklađivanju privatnog i poslovnog života na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini. U istraživanju su analizirani strateški dokumenti i zakonodavni okvir Europske unije i Republike Hrvatske te su direktno kontaktirane jedinice regionalne samouprave. Istraživanjem je zaključeno kako hrvatsko zakonodavstvo, kao i već postojeće lokalne, odnosno regionalne mjere, trenutno nemaju kapaciteta odgovoriti na zahtjeve balansiranja privatnog i poslovnog života žena, muškaraca i mladih – lokalne i regionalne mjere su skromne ili nepostojeće, a kriteriji koji propisuju radno i drugo zakonodavstvo često su nejasni i teški za razumijevanje, posebice kod onih roditelja koji odudaraju od standardnog zaposlenja ili tipične obiteljske situacije.

Javne politike i zagovaranje

Cilj ovog programa je praćenje zakonodavnih procedura, javnih politika i provedbenih mjera u područjima borbe protiv diskriminacije i povreda temeljnih ljudskih prava, s posebnim osvrtom na praćenje provedbenih aktivnosti i mjera i njihovo funkcioniranje u praksi na svim razinama, te zagovaranje potpune rodne ravnopravnosti i poštivanja ljudskih prava u svim sferama javnog i privatnog života.

Kroz sudjelovanje u različitim radnim skupinama ili neovisno nastojimo utjecati na donošenje i provedbu zakona, mjera i politika u području borbe protiv diskriminacije i povreda ljudskih prava i to kroz istraživanje i analize slučajeva diskriminacije i povreda ljudskih prava te kontinuirano podizanje svijesti javnosti. Program je okosnica djelovanja udruge, komplementaran Programu Rodne ravnopravnosti, Programu Direktne pravne pomoć i suzbijanja nasilja iz kojih se deriviraju one činjenice i sadržaji ili teme koje su relevantne za praćenje stanja ljudskih prava, posebno žena u Hrvatskoj. U okviru programa, pokreću se suradničke inicijative i koalicije u Hrvatskoj i Europi u svrhu zajedničkog zagovaranja te pripremaju mišljenja ili izvještaji domaćoj i međunarodnoj javnosti i institucijama. Priprema se godišnje izvješće za Europsku agenciju za temeljna prava - FRA (Fundamental Rights Agency) i pravobranitelje u RH, samostalno i u suradnji s mrežama. U okviru ovog programa realizira se praćenje medija te javno reagiranje sa svrhom ukazivanja javnosti na kršenja prava ili promoviranje dobre prakse u zaštiti ljudskih prava.

1. Kroz izravnu komunikaciju s građankama i građanima, kroz pružanje pravne i psiho-socijalne pomoći žrtvama nasilja, cilj nam je bio utvrditi manjkavosti u postojećem zakonodavstvu i/ili propuste u provedbi odgovornih institucija. Samom činjenicom velikog broja korisnika/ca koji/e nam se konstantno obraćaju kroz svaki pojedinačni slučaj, osim na individualnoj, doprinosili/e smo suzbijanju i prevenciji daljnjeg nasilja na općedruštvenoj razini, osvještavanjem i informiranjem žrtava o njihovim pravima te suradnjom s drugim nadležnim tijelima kojima smo prezentirali/e primjerene obrasce ponašanja i adresirali/e pojedine probleme kako bi doprinijeli/e razvoju pozitivnih praksi na ovom području na razini cijele društvene zajednice.

U 2022. godini fokusirali/e smo se na nove i raširene oblike online nasilja prema ženama. Na temelju prikupljenog znanja, iskustava pružanja direktne podrške žrtvama online nasilja te drugim dostupnim istraživanjima i informacijama, kreirali/e smo i objavili/e dvije publikacije:chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://babe.hr/wp-content/uploads/2022/10/Preporuke-javnih-politika-usmjerene-na-borbu-protiv-online-nasilja-prema-zenama-u-Hrvatskoj.pdf te chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://babe.hr/wp-content/uploads/2022/11/Kodeks-postupanja-u-slucajevima-online-nasilja.pdf

2. Pisanjem podnesaka Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova i resornim Ministarstvima ukazivali/e smo na uočene nepravilnosti nositeljima javnih politika (156 podnesaka).

3. Kroz organizaciju okruglih stolova doprinosili/e smo većoj informiranosti građana/ki o prepoznavanju rodno uvjetovanog nasilja. Također, naše stručnjakinje prenosile su svoje znanje i iskustva kroz suradnju s institucijama te putem radionica, tribina i okruglih stolova koje smo provodili/e javno te smo

na taj način utjecali/e na nositelje javnih politika i donositelje odluka.

4. Provođenjem javnih kampanja i obilježavanjem značajnih datuma utjecali/e smo na podizanje svijesti šire javnosti o rodno uvjetovanom nasilju te ključnih dionika u sustavu.

5. Iznošenjem uočenih problema putem medija senzibiliziramo cjelokupnu javnost kako bi se što više građana/ki uključilo u rješavanje problema ili pak djelovalo na donositelje/ice odluka da donesu kvalitetnije propise koji se tiču žrtava rodno uvjetovanog nasilja.

6. Sudjelovanjem u radnim skupinama doprinosili/e smo unaprjeđenju zakonodavnog okvira zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, izradom analize i prijedloga i mogućih izmjena Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o sudovima, Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza i Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve. Također smo sudjelovali/e u radnim skupinama za unaprjeđenje javnih politika: Nacionalnom timu za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, Županijskom timu za prevenciju i suzbijanje nasilja Vukovarsko srijemske županije, skupini za izradu Nacionalnog programa zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2023. do 2026. godine te smo nastavili biti referentna točka Pučkoj pravobraniteljici u području diskriminacije.

7. Pisanjem godišnjeg izvješća za GREVIO ukazali/e smo na uočene probleme i napredak u primjeni Istanbulske konvencije.

8. Kao članica antidiskriminacijske mreže, sačinili smo godišnje izvješće Pučkoj pravobraniteljici o slučajevima diskriminacije kojima smo se bavili u savjetovalištu, te smo na taj način ukazali na uočene propuste i probleme koje će Pučka pravobraniteljica uvrstiti u svoje godišnje izvješće i preporuke.

9. U okviru formirane Mreže organizacija civilnog društva, "4. smjena - nevidljivi rad", nastale u okviru projekta „Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske - prostori promjene", sudjelovali/e smo u e-Savjetovanju o izmjenama i dopunama Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2022. do 2027. godine. Mreža je poslala ukupno 9 komentara u dijelu koji opisuje problematiku i mjere za usklađivanje privatnog i poslovnog života, jer isti prepoznaje kao važan segment postizanja rodne ravnopravnosti. U komentarima su izneseni relevantni preliminarni rezultati "Ispitivanja javnog mnijenja i potreba roditelja maloljetne djece" (2022.).

Sudjelovanje i/ili organiziranje okruglih stolova, tribina, konferencija i radionica

✓ 20.01.2022. u organizaciji tima **Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja** sudjelovali/e smo u online edukaciji na temu **"Potrebe žrtava zločina iz mržnje"**

✓ 08.02.2022. u Maloj vijećnici Vukovarsko-srijemske županije vodili/e smo **sastanak Županijskog tima za sprječavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.**

✓ 10.03.2022. **u organizaciji udruge B.a.B.e** održana je radionica na temu **rodno uvjetovanog online nasilja prema ženama**

✓ 23.03.2022. u organizaciji **Nacionalnog poziv-nog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja** sudjelovali/e smo na Online predavanju na temu **„Ekonomsko nasilje"**

✓ 24.03.2022. u Vinkovcima smo održali/e radionicu pod nazivom **„Poticanje kvalitetnih medijskih programa za prevenciju rodno uvjetovanog online nasilja",** u sklopu projekta SURF and SOUND

✓ 29.03.2022. sudjelovali/e smo na prezentaciji Socijalne slike Grada Zagreba za 2020. i 2021. godinu pod nazivom **"Aktualizacija Akcijskog plana Europskog stupa socijalnih prava u urbanom kontekstu" u organizaciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Socijalnog vijeća grada Zagreba te udruge CERANEO**

✓ 29.03.2022. sudjelovali/e smo na **edukaciji „Suradnički modeli pružanja javnih usluga i upravljanja zajedničkim ili javnim dobrima" u organizaciji Kuće ljudskih prava u Zagrebu**

✓ 30.03.2022. sudjelovali/e smo na **Okruglom stolu "Besplatna pravna pomoć"** u **organizaciji Projekta građanskih prava Sisak** na temu razvoja sustava besplatne pravne pomoći, financiranja i korisnika besplatne pravne pomoći

✓ 07.04.2022. u sklopu projekta „Savjetom i razgovorom protiv nasilja i socijalne isključenosti" organizirali/e smo **Okrugli stol s ciljem predstavljanja rezultata projektnih aktivnosti i socijalnih usluga koje se pružaju u okviru predmetnog projekta**

✓ 12.04.2022. sudjelovali/e smo na online konferenciji **"Work-life balance as a leverage for women's empowerment and promoting gender equality"** u organizaciji talijanskog ministra jednakih mogućnosti i obitelji i Vijeća Europe pod pokroviteljstvom talijanskog predsjedanja Odborom ministara Vijeća Europe

✓ 13.04.2022. **u organizaciji Centra za mirovne studije**, sudjelovali/e smo na edukaciji **„Komparativni pokazatelji relevantni za praćenje socijalnih prava – gdje i kako pronaći potrebne pokazatelje?"**

✓ 21.04.2022. sudjelovali/e smo na **Online sastanku u okviru Konferencije o budućnosti Europe** u **organizaciji Otvorene medijacijske grupacije**. Na sastanku su se obrađivale teme iskazivanja solidarnosti te pomoći u kriznim situacijama

✓ 28.-29.04. i 02.05 2022. u sklopu projekta „Savjetom i razgovorom protiv nasilja i socijalne isključenosti" provedena je **trodnevna edukacija** koja je za cilj imala upoznati sudionike/ce s raspoloživim mehanizmima za adekvatnu pomoć ženama žrtvama nasilja, obvezama centara za socijalnu skrb prilikom implementacije Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama

✓ 29.04.2022. sudjelovali/e smo na **radionici za pripremu aplikacije za organizacije civilnog društva u organizaciji CROZ-a**

✓ 03.-04.05.2022. sudjelovali/e smo na **radionici izrade Izvješća u sjeni Odboru UN-a za ukidanje svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) u organizaciji udruge RODA**

✓ 05.05.2022. sudjelovali/e smo na **Okruglom stolu "Sustav podrške žrtvama i svjedocima kaznenih djela u Vukovarsko-srijemskoj županiji"** u okviru programa "Mreža podrške i suradnje za žrtve i svjedoke" **Ženske sobe i partnera**

✓ 18.05.2022. održali/e smo završnu konferenciju u sklopu projekta **„Savjetom i razgovorom protiv nasilja i socijalne isključenosti"**

✓ 26.-27.05.2022. **u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva sudjelovali/e smo na sastanku o napretku** provedbe projekta na pozivu „Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada" u Biogradu na Moru

✓ 01.-02.06.2022. održali/e smo online **Dvodnevni trening pregovaranja u socijalnom dijalogu u sklopu projekta „***Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske – prostori promjene"*

✓ 03.06.2022. sudjelovali/e smo na edukaciji **"Mladi protiv govora mržnje"** u **organizaciji Kuće ljudskih prava** na temu borbe protiv govora mržnje te podizanja svijesti o utjecaju govora mržnje na demokratsko sudjelovanje i europske vrijednosti

✓ 07.06.2022. u okviru projekta ZVONO – znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije održali/e smo **jednodnevnu edukaciju predstavnika/ca organizacija civilnog društva s područja Vukovarsko-srijemske županije o menadžmentu volontera/ki**

✓ 27.06.2022. sudjelovali/e smo na **sastanku u sklopu projekta NOVI POČETAK - Sektorske inovacije za proaktivno, progresivno i utjecajno civilno društvo za zaštitu i promociju ljudskih prava** kojeg provode **Kuća ljudskih prava**, Centar za mirovne studije, Inicijativa mladih za ljudska prava, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava te Human Rights House Foundation iz Norveške

✓ 07.07.2022. u prostorijama Tribine grada Zagreba

održali/e smo **Okrugli stol i predstavljanje projekta puSHEd: protect, understand, support: help the elderly**. Okrugli stol prva je projektna aktivnost organizirana s ciljem predstavljanja projekta, ali i podizanja svijesti o problemu nasilja prema starijim ženama

✓ 14.-15.07.2022. u sklopu projekta "ZVONO - Znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije" održali/e smo online **Edukaciju o upravljanju i organizacijskom razvoju OCD-a u području ljudskih prava**

✓ 17.-23.07.2022. sudjelovali/e smo na **Digital Rights Summer School u Perastu.** Ljetna škola o digitalnim pravima okupila je članove SEE Digital Rights Network mreže.

✓ 02.09.2022. održali/e smo **Radionicu opće informatičke pismenosti** u okviru projekta "ZVONO - Znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije"

✓ 19.09.2022. održali/e smo **Edukaciju o pružanju psihosocijalne podrške i savjeta osobama koje su pogođene krizom i pripadnicima/ama ranjivih skupina** u okviru projekta "ZVONO - Znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije"

✓ 21.09.2022. sudjelovali/e smo u radu virtualnog okruglog stola **„Razmjenom iskustava do jačanja međusektorske suradnje u borbi protiv nasilja u obitelji" u organizaciji Udruge za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga**

✓ 21.-22.09.2022. sudjelovali/e smo na **dvodnevnoj konferenciji „Novi alati u pružanju podrške žrtvama i svjedocima" u organizaciji Udruge za podršku žrtvama i svjedocima**

✓ 22.09.2022. održana je **sjednica Nacionalnog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji** na kojoj je kao članica sudjelovala koordinatorica udruge Zdravka Sadžakov

✓ 22.09.2022. sudjelovali/e smo na okruglom stolu **„Digitalna pristupačnost od zakona do prakse"** u organizaciji Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva **(SDURDD)**

✓ 22.09.2022. održali/e smo **sastanak Županijskog tima za sprječavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.**

✓ 23.09.2022. sudjelovali/e smo na **Konferenciji MenCare - Zašto poticati očinski i roditeljski dopust u organizaciji Udruge Status M** u suradnji s Veleposlanstvom Kraljevine Švedske u Hrvatskoj

✓ 26.09.2022. sudjelovali/e smo na **sastanku u Veleposlanstvu Australije**, a tema razgovora bila je **ravnopravnost spolova i mogućnosti zaštite i promocije rodne ravnopravnosti i prava žena na multilateralnim forumima.**

✓ 29.-30.09.2022. sudjelovali/e smo na **Dvodnevnom seminaru za stručnjake_inje za rad s očevima u organizaciji udruge Statusa M**

✓ 30.09.2022. sudjelovali/e smo na **Konferenciji povodom 25 godina rada Centra za mirovne studije** u organizaciji **Centra za mirovne studije**. Na konferenciji je predstavljen rad Centra za mirovne studije, planovi za budućnost te je održano četiri panela na teme obrazovanja i obrazovnih politika, sustava azila i migracija, suzbijanja diskriminacije i govora mržnje te socijalnih i ekonomskih prava.

✓ 03.10.2022. održan je **1. sastanak Radne skupine za unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji** te izradu analize i prijedloga mogućih izmjena Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o sudovima, Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza i Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve. Članica radne skupine iz udruge B.a.B.e. je naša pravna savjetodavka Zvjezdana Kuprešak, odvjetnica.

✓ 11.10.2022. održan je **2. sastanak Radne skupine za unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji** te izradu analize i prijedloga mogućih izmjena Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o sudovima, Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza i Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve

✓ 12.10.2022. godine, sudjelovali/e smo na završnoj konferenciji projekta **„Unaprjeđenje mentalnog zdravlja vulnerabilnih skupina" u organizaciji Udruge za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga**

✓ 13.10.2022. godine sudjelovali/e smo na **javnoj raspravi o mogućim načinima zaštite starijih osoba od zlouporabe ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju u organizaciji Pučke pravobraniteljice**

✓ 13.10.2022. godine sudjelovali/e smo u izobrazbi za odgovorne osobe za zastupanje udruga/čelnike na temu **"Normativni okvir financijskog poslovanja neprofitnih organizacija, planiranje, samoprocjena, porezne obveze i porezna obilježja primitaka koje isplaćuju"**. Radionicu je **organizirala Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva** u suradnji s RiF - Računovodstvo i financije.

✓ 14.10.2022. godine sudjelovali/e smo u izobrazbi za osobe zaposlene u udrugama na financijskim poslovima na temu **"Računovodstvo neprofitnih organizacija, vrste i sadržaj financijskih izvještaja, planiranje, obračun plaća, obračun drugog dohotka i obrazac JOPPD"**. Radionicu je **organizirala Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva** u suradnji s RiF - Računovodstvo i financije.

✓ 14.10.2022. godine sudjelovali/e smo i izlagali/e na **okruglom stolu „Poboljšanje položaja žrtava kaznenih djela i žrtava prekršaja nasilja u obitelji – međuresorna suradnja"** u okviru Mreže podrške i suradnje za žrtve i svjedoke koji je **organizirala Udruga za podršku žrtvama i svjedocima i Ministarstvo unutarnjih poslova**

✓ 16.10.2022. sudjelovali/e smo na predstavljanju **Analize položaja žena u ruralnim područjima** koju su izradile članice **Ženske mreže Hrvatske** u sklopu projekta „Zagovaranjem do boljih politika za prava žena u Hrvatskoj".

✓ 17.10.2022. **u organizaciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom**, a povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti sudjelovali/e smo u radu **okruglog stola na temu Socijalne usluge u borbi protiv siromaštva**

✓ 18.10.2022. sudjelovali/e smo u radu **okruglog stola** koji je **organizirao GREVIO** (Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence), stručna skupina za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji zadužena za praćenje provedbe Istanbulske Konvencije

✓ 18.10.2022. sudjelovali/e smo na **sastanku s predstavnicama partnerskih institucija i organizacija portala Žene i mediji** s ciljem evaluacije dosadašnje suradnje. Sastanak je **organizirala Agencija za elektroničke medije**

✓ 19.-21.10.2022. održali/e smo **Trodnevni trening za uvođenje standarda kvalitete prilikom izrade smjernica javnih politika** u okviru projekta Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske – prostori promjene

✓ 21.10.2022. održali/e smo Zoom **sastanak s Katarzynom Pabijanek,** poljskom aktivistkinjom i istraživačicom na temu stanja ženskih ljudskih prava u Republici Hrvatskoj

✓ 24.10.2022. održali/e smo **sastanak s Andrejom Maretić Vuković, British Embassy** na temu rodno uvjetovanog nasilja u Republici Hrvatskoj. Prilikom sastanka razgovaralo se i o potencijalnoj budućoj suradnji udruge B.a.B.e. i Britanske ambasade

✓ 25.10.2022. održan je **3. sastanak Radne skupine za unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji** te izradu analize i prijedloga mogućih izmjena Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o sudovima, Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza i Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve

✓ 23.10.2022. sudjelovali/e smo na **sastanku s polaznicima/ama California Agricultural Leadership Foundation**

✓ 08.11.2022. sudjelovali/e smo na događanju naziva **Gradski laboratorij koji su organizirale studentice Socijalnog rada**, u sklopu kolegija Socijalni rad u organiziranju zajednice u kojem se bave obiteljima u riziku, točnije žrtvama obiteljskog nasilja koje započinju novi obiteljski život.

- 08.11.2022. održan je **4. sastanak Radne skupine za unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji** te izradu analize i prijedloga mogućih izmjena Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o sudovima, Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza i Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve.
- 11.11.2022. sudjelovali/e smo na **svečanoj sjednici Županijske skupštine** povodom obilježavanja Dana Vukovarsko-srijemske županije
- 22.11.2022. održan je **5. sastanak Radne skupine za unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji** te izradu analize i prijedloga mogućih izmjena Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o sudovima, Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza i Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve
- 22.11.2022. putem Zoom aplikacije održali/e smo **Radionicu mapiranja potreba lokalne zajednice u kojoj djeluju OCD-i u kontekstu kriznih situacija** u sklopu projekta "ZVONO - Znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije"
- 23.11.2022. **u organizaciji Ženske sobe i Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba** sudjelovali/e smo na **okruglom stolu „Seksualno nasilje u Hrvatskoj 2022. godine – što je učinjeno i što nam predstoji"**
- 24.11.2022. sudjelovali/e smo na predstavljanju **Pregleda sudske prakse i drugih mehanizama zaštite reproduktivnih prava žena u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. – 2020. u organizaciji udruge Roditelji u akciji – Roda**
- 24.11.2022. u povodu obilježavanja 25. studenog – Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, sudjelovali/e smo u radu **tematske sjednice (28. sjednica Odbora) na temu: *Djelotvornost uvjetnog kažnjavanja počinitelja obiteljskog nasilja***
- 25.11.2022. sudjelovali/e smo u radu **sjednice Županijskog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Vukovarsko-srijemske županije**
- 25.11.2022. sudjelovali/e smo na edukaciji namijenjenoj stručnjacima/kinjama koji/e se kroz svoj rad susreću sa žrtvama nasilja **"Intervencija usmjerena na žrtve intimnog partnerskog nasilja - uloga osnaživanja" koju je održala Ženska udruga Izvor Tenja**
- 26.11.2022. godine sudjelovali/e smo na **edukaciji Intervencije usmjerene na žrtve intimnog partnerskog nasilja - uloga osnaživanja** pod organizacijom **Ženske udruge IZVOR**
- 26.11.2022. održali/e smo **sastanak s organizacijom Migrare** sa sjedištem u Linzu, Austrija, s ciljem razmjene iskustava i umrežavanja po pitanju migrantica
- 28.11.2022. godine sudjelovali/e smo na prvom sastanku **Radne skupine za izradu Nacionalnog programa zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2023. do 2026.** godine čija je članica Petra Kontić, predsjednica udruge B.a.B.e.
- 28.11.2022. godine sudjelovali/e smo kao predavači/ce na **Specijalističkom tečaju za maloljetničku delinkvenciju i kriminalitet na štetu mladeži i obitelji**, odnosno tečaju specijalizacije policijskih službenika za mladež
- 28.11.2022. sudjelovali/e smo na **online treningu za sudionice FRANET mreže** s Agencijom Europske unije za temeljna prava - FRA na istraživačkom projektu 'GDPR - iskustva tijela za zaštitu podataka' putem ZOOM-a
- 29.11.2022. sudjelovali/e smo na **prezentaciji rezultata istraživanja** proračuna nekoliko JLS s područja 4 dalmatinske županije i metodologije rodne analize proračuna, koju je održala **Udruga Domine**
- 30.11.2022. sudjelovali/e smo na konferenciji pod nazivom ***Zaštita ljudskih prava i vladavina prava***, povodom 30-te godišnjice stupanja na snagu prvog Zakona o pučkom pravobranitelju
- 06.12.2022. u Strasbourgu smo predstavili/e rad udruge B.a.B.e. na konferenciji **"Udruživanje snaga: primjena okvira kibernetičkog kriminala na digitalno nasilje nad ženama"** pod islandskim predsjedanjem Vijećem Europe
- 06.12.2022. održan je **6. sastanak Radne skupine za unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji** te izradu analize i prijedloga mogućih izmjena Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o sudovima, Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza i Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve.
- 07.12.2022. **u organizaciji Doma za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga-Zagreb"** sudjelovali/e smo na **promociji psihoedukativnih brošura za žrtve nasilja u skloništu i prezentaciji EU kampanje #ResponsibeTogether22**
- 08.12.2022.održan je **drugi sastanak Radne skupine za izradu Nacionalnog programa zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2023. do 2026. godine**
- 10.12.2022. sudjelovali/e smo na **sjednici za Koordinaciju ljudskih prava Vukovarsko-srijemske županije** koju je sazvao **predsjednik koordinacije županijskog povjerenstva za ljudska prava, dožupan Srđan Jeremić**.
- 15.12.2022. sudjelovali/e smo i izlagali/e na **Okruglom stolu "Pravo djeteta na život u obitelji - kako ga podržavamo?"** u sklopu projekta Ispletimo mrežu! koji provodi **Centar za socijalnu skrb Vukovar, Podružnica Obiteljski centar u partnerstvu s Vukovarsko-srijemskom županijom**
- 16.12.2022. godine sudjelovali/e smo na **Javnoj tribini "Pravna pomoć i podrška osjetljivim društvenim skupinama" u organizaciji Udruge za podršku žrtvama i svjedocima**
- 16.12.2022. sudjelovali/e smo na predstavljanju tematskog izvještaja **"Branitelji/ice ljudskih prava u Hrvatskoj - prepreke i izazovi"** i popratnoj panel raspravi na temu ljudskih prava branitelja/ica ljudskih prava i okruženja za rad organizacija civilnog društva koju je **organizirala Kuća ljudskih prava Zagreb**
- 19. prosinca 2022. godine putem Zoom aplikacije **Udruga B.a.B.e. s partnerima Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima i Vukovarsko-srijemskom županijom** organizirala je **seminar razmjene iskustava** s predstavnicima OCD-a koji su već razvili ili su u fazi razvoja protokola i načina djelovanja u izvanrednim i kriznim situacijama. Seminar je održan u sklopu projekta "ZVONO - Znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije"
- 20.12.2022. sudjelovali/e smo na **predstavljanju projekta Erasmus+ "Jačanje ranjivih skupina žena edukacijama o financijskom upravljanju"** koje je održala **Autonomna ženska kuća Zagreb**

Partnerstvo i suradnja

Uz postojeće suradnje s institucijama i ustanovama, nastavili smo partnerske odnose s organizacijama civilnog društva kroz projektne i zagovaračke aktivnosti i rad mreža i platformi čija smo članica, na nacionalnoj razini, kao i na međunarodnoj. Suradnju s državnim institucijama smo održavali/e kroz sastanke, tematske sjednice i konferencije na kojima smo iz pozicije stručnjaka/inja za rodno uvjetovano nasilje predstavljali/e probleme s kojima se susrećemo u radu s preživjelim žrtvama nasilja te ukazivali/e na uočene manjkavosti sustava s prijedlozima za njegovo unaprjeđenje. Nastavili/e smo razmjenjivati znanja i iskustva sa stručnjakinjama i aktivistkinjama za ženska prava te učiti iz dobrih praksi u području rodne ravnopravnosti. Također, kao i do sada, naš rad bio je i usmjeren na promicanje ljudskih prava na nacionalnoj i globalnoj razini, stoga smo nastavili/e stare suradnje i ostvarili/e neka nova partnerstva i suradnju kao npr:

Partnerstva na projektima

1. Agencija za elektroničke medije
2. Centar za socijalnu skrb Županja
3. Centar za socijalnu skrb Vinkovci
4. Centar za socijalnu skrb Sisak
5. Centar za socijalnu skrb Novska
6. Centar za socijalnu skrb Vukovar
7. Volonterski centar Vukovarsko-srijemske županije
8. Grad Zagreb
9. Zaklada Zajednički put
10. Dom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja

„Duga-Zagreb"
11. Vukovarsko-srijemska županija
12. Sveučilište u Zadru
13. Grad Novska
14. Udruga za ljudska prava i građansku participaciju PaRiter
15. Udruga 'HERA' Križevci - Za zaštitu i promicanje ljudskih prava
16. Centar za građanske inicijative Poreč
17. Ženska udruga "IZVOR"
18. Hrvatska udruga poslovnih žena Krug
19. Domine - organizacija za promicanje ženskih prava
20. Prostor rodne i medijske kulture K-Zona
21. Mreža mladih Hrvatske

Suradnje
1. Status M
2. Ženska grupa „Korak" Karlovac
3. Udruga ZUM
4. SOS RIJEKA - centar za nenasilje i ljudska prava
5. Udruga žena oboljelih od karcinoma jajnika "JA KA"
6. Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek
7. Udruga za podršku žrtvama i svjedocima
8. 1000 Möjligheter
9. Agera Kvinnojour
10 Unizon
11. Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd
12. Europska socijalna mreža

Nastojali/e smo jačati međusektorsku i unutarsektorsku suradnju kroz organiziranje i sudjelovanje u konferencijama, okruglim stolovima i radionicama. Također, održavali/e smo zajedničke sastanke te prakticirali/e svakodnevne telefonske kontakte s akterima u sustavu, kao što su djelatnici/e centara za socijalnu skrb, ministarstva, policije, prosvjetnih ustanova, ureda pravobranitelja i sl. čime kontinuirano radimo na učvršćivanju međusobne suradnje, povjerenja i zajedničkog djelovanja. Članice smo Nacionalnog tima za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, članice smo radne skupine za izradu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova, radne skupine za unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te izradu analize i prijedloga mogućih izmjena Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakona o sudovima, Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza i Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve. Naša članica je voditeljica županijskog tima Vukovarsko-srijemske županije, članice smo Povjerenstva za ravnopravnost spolova Vukovarsko-srijemske županije, članice smo radne skupine za izradu Nacionalnog programa zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2023. do 2026. godine te smo i dalje referentna točka Pučkoj pravobraniteljici u području diskriminacije. Redovito podnosimo izvještaje Agenciji Europske unije za temeljna prava (FRA), Svjetskoj banci itd. Isto tako, članice smo mnogih inicijativa, platformi i mreža kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini kao npr; Mreža Kuća ljudskih prava, GOOD inicijativa – Građanski odgoj i obrazovanje, Platforma 112 za Hrvatsku vladavine prava, Platforma za reproduktivnu pravdu, WAVE - WOMEN AGAINST VIOLENCE EUROPE, Astra, AWID, Mreže za digitalna prava jugoistočne Europe, platforme StopNCII.org i dr.

Cilj nam je dalje raditi na učvršćivanju međusobnog povjerenja i suradnje te na taj način istovremeno i nadalje promicati rad naše udruge kao relevantnog sudionika u funkcioniranju cjelokupnog sustava.

Kampanje

Udruga B.a.B.e. i Agencija za elektroničke medije provele su kampanju podizanja svijesti o rodno uvjetovanom online nasilju prema ženama tijekom lipnja i srpnja 2022., u okviru projekta SURF and SOUND. Ciljne skupine kampanje bile su šira javnost te žene žrtve online nasilja, dok je cilj kampanje bio podizanje svijesti i poticanje prijave online nasilja. Središnji dio kampanje činili su https://www.youtube.com/watch?v=oJpWQh4fVQw i radijski spotovi te billboard plakati, izrađeni u produkciji kompanije 4Film, kojima se željelo upozoriti na „posljedicu" objavljivanja spolno eksplicitnih snimki bez pristanka, koja je za

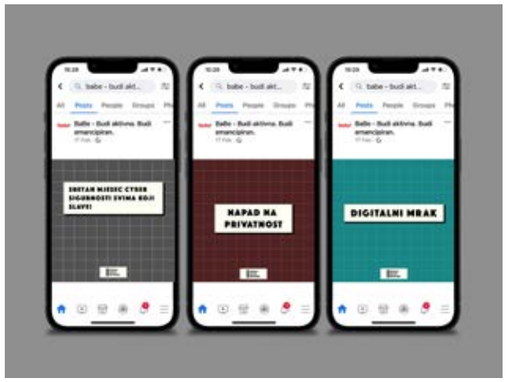

počinitelje - i do tri godine kazne zatvora. Spotove se u javnosti imalo prilike vidjeti i čuti u televizijskim i radijskim programima te na društvenim mrežama, a najvažnije poruke bile su istaknute i na 45 plakata u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Osijeku i Zadru. Kampanja je pružila informacije o platformi NEON – NE Online nasilju i uslugama podrške žrtvama online nasilja, što je rezultiralo deseterostrukim povećanjem broja prijava putem platforme, u odnosu na razdoblje prije kampanje.

U listopadu smo proveli/e regionalnu kampanju 'Mjesec Cyber sigurnosti' na društvenim mrežama s ciljem educiranja građana/ki o kibernetičkoj sigurnosti. Kampanja je provedena u zajedničkoj organizaciji Mreže za digitalna prava jugoistočne Europe te je u njoj sudjelovalo više od 10 organizacija, a pokrila je teme: PHISHING-a, RANSOMWARE-a, hakiranja računa, napada na privatnost i druge teme.

U okviru '16 dana aktivizma', sudjelovali/e smo u globalnoj kampanji platforme stopNCII.org (za

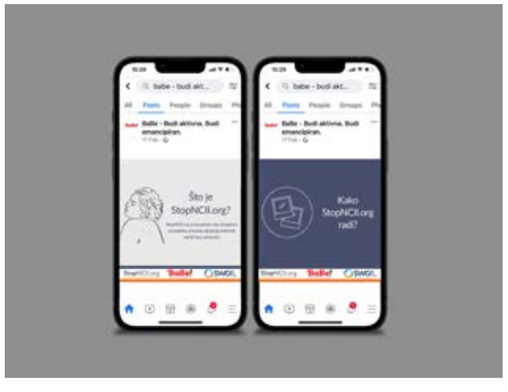

prevenciju zlouporabe snimki spolno eksplicitnog sadržaja) te promovirali/e besplatni alat na društvenim mrežama putem kojeg žrtve online nasilja mogu samostalno poduzeti mjere zaštite od širenja intimnog sadržaja na platformama Facebook, Instagram, TikTok i Bumble.

Putujuća izložba „Jutrossamstala" dio je projekta *"Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske - prostori promjene"* i kampanje #JutrosSamStala kojoj je cilj osvijestiti javnost o svakodnevnom neplaćenom kućanskom radu koji se smatra "ženskim" i koji većinom obavljaju žene. U razdoblju od siječnja do svibnja 2022. godine, plakati s citatima građana/ki prikupljenima tijekom nacionalne kampanje obišli su Hrvatsku kroz gradove Poreč, Split, Rijeku, Zadar, Križevce i Osijek dok je događanje u Zagrebu održano u formi hibridnog okruglog stola naziva „Izazovi i balans poslovnog i privatnog kod mladih roditelja/obitelji".

BaBe u medijima

U našem radu veliku ulogu igraju i mediji. Ne samo da kroz njih upiremo prstom i apeliramo na propuste i greške, oni su i učinkovit mehanizam u podizanju svijesti. Informiranje i educiranje javnosti putem medija jedan je od najvidljivijih i najefikasnijih načina promocije ljudskih prava i politike rodne ravnopravnosti. Napominjemo da smo u tu svrhu reagirali/e gotovo svakog tjedna komentarima na obiteljsko nasilje, internetsko nasilje, diskriminaciju te seksizme u javnoj sferi. Navedeno dodatno potkrepljuje činjenica da smo u 2022. god. u medijima citirani/e 272 puta dok je mrežna stranica Udruge (www.babe.hr) posjećena 62 664 puta (podaci dostupni administratorici stranice). U 2022. godini odaslali/e smo 14 newslettera 'Ne Online Nasilju!', za čije primanje se može prijaviti putem platforme NEON. Newsletter, periodični izvještaj o aktivnostima i novostima vezanim uz online nasilje prema ženama, nastao je u sklopu projekta SURF and SOUND, a njegov cilj je podizanje svijesti o online nasilju i redovito informiranje zainteresiranih stručnjaka/inja, ali i žrtava o razvoju područja suzbijanja online nasilja.

Strože izricanje kazni doprinosi stvaranju svijesti o tome da se nasilje ne isplati jer je primjer i odredenom broju potencijalnih počinitelja koji će i zbog straha od kazne odustati od nasilnih radnji

Nasilju nad ženama

Posljednji stravični slučajevi ubojstava žena, od strane njihovih partnera, samo su još jedan pokazatelj koliko je važno izniova i stalno govoriti o nasilju nad ženama, i o onome što bi mogli (i trebali) napraviti bolje

Autorica: Antonija Vrbat

RADIONICA O ONLINE NASILJU NAD ŽENAMA

Ne stigmatizirati žrtvu jer krivac je nasilnik

VINKOVCI

Udruga za zaštitu žena i zaštitu ljudskih i ženskih prava B.a.B.e i Agencija za elektroničke medije održali su radionicu o rodno uvjetovanom *online* nasilju prema ženama. Radionica je bila namijenjena medijima, ali i svima drugima zainteresiranima za tu temu. Govorilo se o uzorcima takvog ponašanja te zakonskim okvirima njegove prevencije i sprječavanja. Nasilje prema ženama preko interneta obuhvaća različite pojave poput tzv. osvetničke pornografije, *online* silovanja (sextortion), nedopuštene uporabe osobnih podataka (doxing), *online* praćenja i uznemiravanja te prijetnje fizičkim nasiljem. "*Online* nasilje sve više uzima danak jer sve mlađi ljudi dolaze u probleme", upozorila je predstavnica Vijeća za elektroničke medije Anita Malenica. Istaknula je kako je potrebno osnažiti žrtve da prijave zlostavljača. Dean Šarčević, koordinator projekta Surf and Sound, u okviru kojega je radionica održana, istaknuo je da je veliki problem stigmatizacija žrtve te da je važno krivcem označiti nasilnika. **M.F.** ■

USTUPLJENA FOTOGRAFIJA

CRNA KRONIKA UBOJSTVO NASILNIK

Strava u Baranji: Pred djetetom punio pušku, prijetio ženi smrću pa zapucao prema policiji

Pisa DNEVNIK.hr 27. rujna. 2022. u 10:54 3 min

BORBA PROTIV NASILJA

U vrijeme pandemije pomoć zatražilo 25 posto više žena

Minister pravosuđa i uprave: U fokusu treba biti žrtva, a ne počinitelj

Elena Ljubojević

Broj žena koje traže pomoć zbog nasilja povećao se od početka pandemije covida za 25 %, istaknuta je u ponedjeljak 22. rujna, Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, Petra Kostić, predsjednica udruge B.a.B.e, koja desetoro u prosjeku primi tri prijave žena žrtava nasilja.

"Svake godine bilježimo sve veći broj žena koje nam se obraćaju kao žrtve nasilja. Od ukupno više od 2000 korisnica našeg savjetovališta tijekom godine žena žrtava nasilja bude nešto više od pokošte. Znači, oformi nam se i više od 1000 žena", kazala je Kostić. Istaknula je i kako se udruzi B.a.B.e osigurava besplatno pravno i psihološko savjetovalište, a uspostavljen je i sklonište za obračaju žene žrtve nasilja.

Nasilje se povećava

Naglašava i da se na temelju istraživanja rada i korisničanja savjetovališta može zaključiti da se nasilje prema ženama povećava. Naravno, trebamo uvijek u obzir uzeti i činjenicu da se mnoštvo radi samo o većem broju prijava nego prije. Hrvatsko društvo je i dalje patrijarhalno i još uvijek se pokušava naći opravdanje za nasilnika i ova krivnja za prethodjenje nasilje svalii na žrtvu, ističe. Kostić kaže da je do povećanja došlo najviše prošlogodišnjem 2020., uvođenjem karantina. Povećao se i broj korisnika njihove sigurne kuće, prvih godine bila je dvoznamenkasta 21 žena i 26 djece, a dosad ove godine već imaju 48 korisnika - 20 žena i 28 djece, na temelju čega uzimaju da će ih biti više nego lani. Komentirala je i posljednji sastanak ministra pravosuđa i uprave Ivana Malenice s predstavnicima udruga, ocijenivši ga radno-vrijeme. Rekla je i da zakonodavstvo hiljedi prioritete pomaže te da više nije problem zakon, već senzibilnost, principi, stavovi i praksa da se zaštitnica/ici bliže kazne. Istaknula je spomenula i borbu protiv internetskog nasilja prema ženama preko online platforme Neon udruge B.a.B.e. "Nasilje je nedopustivo. Vlada ima nulto tolerancija na nasilje", rekao je na sjednici Nacionalnog tima za suzbijanje i borbu protiv nasilja nad ženama i o ostalim te naglasio važnost prevencije i naradnje institucija i edukacija, osnaživanja i podizanja svijesti o problematici nasilja. Ujedinjene je odlučeno o povodu Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, o kojemu su oživotvorili jučer ministar Malenica kaže kako Vlada želi poduzeti sve potrebno da nasilje nije prihvatljivo, nego ga tolerantni i najstrože će ga sankcionirati. Istaknuo je učinkovito osnažiti kako ima instrumentarij i snage da nasilnici odgovore, rekao je i dodao kako su svi svjesni da u fokusu treba biti žrtva, a ne počinitelj. U sklopu Ministarstva formirane je sustav podrške žrtvama i svjedocima te odjeli za podršku u sklopu sudova čedam za županijskim sudovima - Zagreb, Vukovar, Osijek, Zadar, Split, Sisak i Rijeka), najavivši da će se osnovati još 10. "Želimo svakoj žrtvi osigurati institucionalnu podršku, no bez volje djelovanja i suradnje na žrtve, nemaš tijela zjelovati", rekao je. Uručeno je 30 sigurnosnih podrške u vrijednosti 830.000 kuna pravobraniteljima usluga savjetovališta i skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji, zbog čega cijena evaporana.

Pred Općinskim sudom u Zagrebu odana je počast ženama žrtvama nasilja, u znak sjećanja na tragičnu drugdaju. Dogradonačelnica Zagreba Danijela Dolenec svakodnevno je problema ženocida, kojemu često prethodi nasilje nad ženama i nedostatno mjera odgovora, a poduzeti govore da je stanje ne kolijo. ■

Zaštititi najranjivije

Broj žena koje traže pomoć zbog nasilja povećao se od početka pandemije covida za 25 posto

UČESTALO I INTENZIVNO

Podaci istraživanja Autonomne ženske kuće Zagreb pokazuju da je za trećinu žena u vrijeme pandemije nasilje bilo učestalije i intenzivnije nego inače. U AŽKZ-u kažu da mnogima govorili o "pandemiji u sjeni" kada govorimo o rastućem nasilju protiv žena. "Ne treba zaboraviti da je rastuće nasilje nad ženama brutalan oblik diskriminacije žena u društvu. Neki bi uporno željeli da žena ostaje u ulozi 'dragotine'. To također ocjenuju dopustiti", kaže koordinatorica AŽKZ-a Neva Tadić.

Žene su u Hrvatskoj dobile pravo glasa i ušle u Sabor

Sve žene u Hrvatskoj dobile su pravo glasa 11. kolovoza 1945. godine, u okviru tadašnje Jugoslavije. Do toga nisu bile ravnopravni članovi društva. Počeci borbe za pravo glasa i ravnopravnost počeli su u našim krajevima još u 15. stoljeću. Učiteljica Marija Jambrišak iz Privlake Pakračke prva je u Hrvatskoj sudjelovala u političkom životu i 1871. godine tražila je jednako uvjete rada i plaće za oba spola.

Kao jedna od najpoznatijih žena koje su se borile za jednakost u Hrvatskoj svakako je bila Marija Jurić Zagorka. Ova prva novinarka i jedna od najplodnijih književnica bila je aktivna feministkinja. Pokrenula je i prvi časopis za žene, a nazvala ga je Ženski list. Iako kao žene tad nije imala nikakvu političku prava, čvrsto se je zauzimala za sabornikom gostovanja za pravo na novinarstvo.

Godinu dana nakon što su žene dobile pravo glasa, u studenom 1946. godine, na zasjedanju Ustavotvorne skupštine Narodne Republike Hrvatske, prvi put u povijesti, uz 270 zastupnika, izabrane je i šest zastupnica.

Pokreti feminizma jačali su svijetu, pa tako i u Hrvatskoj, 70-ih godina. Kao prekretnica za žene na svim prostorima, organizirao je prvi Međunarodni feministički skup - DRUG-ca, ali u Beogradu. U Hrvatskoj je još stigao '80-ih, pa je tako 1986. godine osnovana Ženska grupa Trešnjevka, koja je osnivala i SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja. Prava žena promicala se i tijekom Domovinskog rata, a već 1992. godine osnivaju se mnoge udruge. Jedne od najpoznatijih udruga u Hrvatskoj je Udruga za prava žena B.a.B.e. Bivši aktivna. Bivši emancipacija), osnovana 1994. godine. Kad je donesen Ustav RH, jamčio je ravnopravnost spolova i zabranu diskriminacije, odnosno jednaka prava za žene i muškarce.

U 15. stoljeću u svijetu se započinja i suf.ražetkinja, koje su se borile za jednakost. Organizirale su prosvjede, izvadvale transparente... Htjele su pokazati svoju prisutnost u društvu i da su sposobne pridonijeti mu jednako kao muškarci. Iako su pobjedi začeni, u počinka Prvog svjetskog rata, kako je nedostajalo muško sadne snage, u fritanji je bilo ova snaga sekosićnih chevenija, a 1928. godine žene su politički izjednačene s muškarcima. U SAD-u su dobile pravo glasa 1920. godine. Prva zemlja na svijetu koja je dala ograničeno pravo glasa Jamaica bila je Švedska, i to još 1867. godine. ■

Organizacijski razvoj

Kroz rad na svim programima udruge B.a.B.e. detektirana su određena područja unutar kojih postoji prostor za dodatnim edukacijama i jačanju organizacijskih kapaciteta. Područja koja smo detektirali/e između ostalog je digitalna transformacija i bolje korištenje digitalnih alata kao i jačanje otpornosti organizacije na nepredviđene i krizne situacije poput pandemije i drugih vanjskih čimbenika. Pored samog unutarnjeg jačanja same organizacije, B.a.B.e. su usmjerene i na jačanje kapaciteta svojih partnerskih organizacija.

U svrhu ostvarivanja cilja organizacijskog prioriteta koji je bio osiguravanje održivosti, stabilnosti i uvjeta za rast i razvoj organizacije, **Udruga B.a.B.e. je korisnica institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i /ili razvoj udruge.**

Financijski podržava

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Institucionalnom podrškom financiran je dio troškova osoblja ključnog za upravljanje organizacijom - predsjednice, koordinatorice i financijske voditeljice. Kao središnje pozicije u organizaciji, predsjednica, koordinatorica i financijska voditeljica obavljaju širok raspon zadataka koje je nemoguće financirati kroz projekte, a koji zahtijevaju značajan angažman i odgovornost. Institucionalna podrška omogućila je usmjeravanje njihovih profesionalnih kapaciteta u osiguravanje učinkovitosti, zakonitosti i kontinuiteta u radu udruge. Podrška je omogućila da dio svog radnog vremena posvete praćenju i ostvarenju strateških ciljeva predviđenih za razdoblje 2021.-2024. godine te organizacijskom razvoju u smislu ulaganja u ljudske resurse, unaprjeđenje mehanizama poslovanja i financijske održivosti.

Institucionalna podrška također je omogućila veća ulaganja u ljudske resurse i radne uvjete u organizaciji, što podrazumijeva veću posvećenost edukaciji zaposlenika/ca i jačanje njihovih kapaciteta koji uključuju usvajanje dodatnih relevantnih znanja i vještina potrebnih za unaprjeđenje učinaka svog rada. Također, institucionalna podrška unaprijedila je sustav mentorstva mladih, kojeg organizacija provodi na godišnjoj razini, na način da su stvoreni prijeko potrebni preduvjeti za kvalitetno provođenje mentorstva kao i dodatno usavršavanje mentora unutar organizacije. Institucionalnom podrškom osigurano je provođenje i drugih aktivnosti organizacije koje podrazumijevaju nastavak uspješne međusektorske suradnje na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kao i održavanje sektorske suradnje s organizacijama i mrežama koje djeluju na području Europe i svijeta. Osim nastavka uspješne i uhodane suradnje, institucionalna podrška doprinijela je i daljnjem razvoju udruge kroz sklapanje novih partnerstava i pristupanje drugim, relevantnim mrežama koje su aktivne u području promicanja i zaštite ljudskih prava. Podrška nam je omogućila konstantno poboljšavanje komunikacije unutar organizacije kroz češće i redovite interne sastanke tijekom kojih se usklađuje rad naših zaposlenika/ca i razmjenjuju iskustva, podaci o uočenim potrebama i problemima organizacije kao i relevantne informacije nužne za logističku efikasnost organizacije. Kontinuirana koordinacija naših timova je nešto u što ulažemo veliku količinu vremena i truda jer na taj način direktno utječemo na kvalitetu usluga koje pružamo našim korisnicima/ama.

Zvono

Znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije

Kako bi ojačali/e otpornost organizacije na nepredviđene i krizne situacije poput pandemije i drugih vanjskih čimbenika kreirali smo projekt **„Zvono – Znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije“ .**

Provedba projekta započela je 21.03.2022. godine, a traje do 21.06.2023. godine. Bespovratna sredstva osigurala je Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u sklopu programa 2014.-2020. godine te je sklopljen ugovor s Posredničkim tijelom razine 1 Uredom za udruge Vlade RH te Posredničkim tijelom razine 2 Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva, s jedne strane i Udrugom B.a.B.e. s druge strane. Partneri na ovom projektu su Vukovarsko-srijemska županija i Udruga za podršku žrtvama i svjedocima. Područje provedbe projekta je Vukovarsko-srijemska županija.

Cilj projekta je jačanje same organizacije i partnera na projektu kao i uključiti i educirati određeni broj organizacija civilnog društva s područja Vukovarsko-srijemske županije, uključujući i nositeljicu i partnere u jačanju kapaciteta i vještina. Svrha je da se postojeće organizacije ojačaju u financijskom i organizacijskom upravljanju te strateškom planiranju u smislu ojačavanja svoje pozicije i održivosti, jačanje u zagovaračkom radu te bolje nošenje organizacija s kriznim situacijama, poticanje na međuresornu suradnju i međusobnu povezanost i potrebitost. Sve ove aktivnosti utjecat će na razvoj i položaj te pozicioniranje organizacija civilnog društva s područja Vukovarsko-srijemske županije.

Projektne aktivnosti izravno su usmjerene stvaranju pretpostavki i uspostavljanju poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva u Vukovarsko-srijemskoj županiji kao području od posebne državne skrbi koje obilježava slabija ekonomska razvijenost te posljedično i nedovoljno razvijeni mehanizmi djelovanja civilnog društva koji predstavljaju jednu od temeljnih pretpostavki i mjerila demokracije, društvene stabilnosti te gospodarskog razvoja i napretka.

Značaj projekta očituje se u tome što planirane aktivnosti obuhvaćaju široki krug korisnika/ca te raznovrstan spektar organizacija civilnog društva koje se bave različitim aspektima zaštite ljudskih prava čime se osigurava veći doseg projekta koji nudi konkretna i praktična znanja koja su široko primjenjiva te omogućavaju daljnje prenošenje znanja, a čime se povećava i benefit za krajnje korisnike – građane/ke lokalne zajednice kao korisnike/ce usluga koje pružaju lokalne organizacije civilnog društva. Navedeno se konkretno postiže aktivnostima u vidu edukacija predstavnika/ca organizacija civilnog društva o organizacijskom, financijskom i strateškom upravljanju te razmjeni iskustava i dobre prakse u podizanju uspješne i dugoročno održive organizacije civilnog društva na lokalnoj razini koja će moći pravovremeno, učinkovito i kvalitetno odgovoriti na specifične potrebe društvene zajednice u kojoj djeluje kroz planiranje svojih programskih aktivnosti i strateškog okvira te jasnog definiranja područja svojih interesa i konkretnih ciljeva djelovanja i načinima njihova ostvarenja.

Na navedeni način izravno se doprinosi razvoju civilnog društva u slabije razvijenoj regiji te uspostavlja kvalitetan okvir za održivost socijalnih usluga koje pružaju lokalne organizacije civilnog društva putem kojih se zatim omogućava i kvalitetnije kreiranje i uspješnija provedba nacionalnih i europskih politika, potiče građanski aktivizam i volontiranje te zastupanje različitih interesa u javnom prostoru na lokalnoj i nacionalnoj razini.

U okviru projekta u 2022. godini proveli/e smo sljedeće aktivnosti:

- Mapirali/e smo potrebe lokalne zajednice u kojoj djeluju organizacije civilnog društva u kontekstu kriznih i izvanrednih situacija. Poseban naglasak je stavljen na edukaciju volontera/ki, a kako bi ih se u kasnijim fazama projekta moglo konkretno uključiti u provedbu projektnih aktivnosti. Kao rezultat ove aktivnosti napravljen je izvještaj mapiranja potreba.

- 7. lipnja 2022. godine organizirali/e smo i održali/e edukaciju na temu: organiziranje volonterskih aktivnosti, menadžment i upravljanje volonterima te uvođenje inovativnih alata i mehanizama za razvoj kriznog volontiranja na lokalnoj razini (sudionika/ca 19)

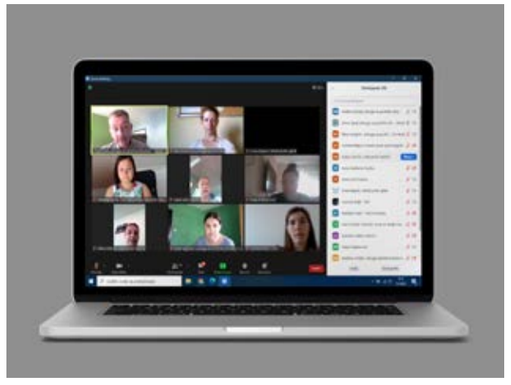

Ovom edukacijom sudionici/e su unaprijedili/e svoja znanja glede ciklusa upravljanja volonterima/kama u skladu sa Zakonom o volontiranju te Zakonu o udrugama. Pokrivena područja radionice su od poziva i razgovora do evaluacije, izrade volonterskih programa, vođenje volonterskih evidencija, izdavanja volonterskih knjižica te su volonteri/ke saznali više o svojim pravima i obvezama, načinu uključivanja u zajednicu, društvenom odgovoru i dobrom upravljanju.

- 14. i 15.7. 2022. godine organizirali/e smo dvodnevnu edukaciju predstavnika/ca organizacija civilnog društva (partnerskih organizacija) o upravljanju i organizacijskom razvoju OCD-a u području ljudskih prava. Sadržaj edukacije bavio se sljedećim temama: kako izgraditi sustav upravljanja organizacijom, koji su zakonski i strateški okviri koji omogućuju razvoj organizacije, kako uspostaviti i provoditi sustav planiranja rada u organizaciji, na koji način osigurati resurse za učinkovit rad organizacije, osiguranje fleksibilnosti u strateškom planiranju (sudionika/ca 16). Tijekom edukacije sudionici/e su usavršili/e svoja znanja o namicanju sredstava, analize stanja, prilika, načina povećanja učinkovitosti, crowdfundingu, a kao dio inovativnih načina namicanja sredstava, digitalnog marketinga, komuniciranja s javnošću i s korisnicima/ama, strateškog i operativnog planiranja, moderne tehnologije u upravljanju organizacijom, upravljanja ljudskim resursima s posebnim naglaskom na volonterima/kama.

- 2. rujna 2022. godine, proveli/e smo radionicu opće informatičke pismenosti za predstavnike/ce organizacija civilnog društva koja je sudionicima/ama pružila unaprjeđenje znanja o osnovnim tehnološkim alatima potrebnim za rad u kontekstu 21. stoljeća (sudionika/ca 20)

- 19. rujna organizirali/e smo jednodnevnu edukaciju o pružanju psihosocijalne podrške i savjeta osobama koje su pogođene krizom i pripadnicima/ama ranjivih skupina uz pojašnjenje relevantnog zakonodavnog okvira (sudionika/ca 24)

- 19. prosinca organizirali/e smo seminar razmjene iskustava s predstavnicima/ama OCD-a koji su već razvili ili su u fazi razvoja protokola i načina djelovanja u izvanrednim i kriznim situacijama (sudionika/ca 16)

Edukacije u svrhu jačanja organizacijskih i/ili stručnih kapaciteta

U svrhu jačanja organizacijskih kapaciteta završili/e smo izobrazbu u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

- Izobrazba za odgovorne osobe za zastupanje udruga/čelnike na temu "Normativni okvir financijskog poslovanja neprofitnih organizacija, planiranje, samoprocjena, porezne obveze i porezna obilježja primitaka koje isplaćuju" održana je 13. listopada 2022. godine u trajanju od 9:00 do 14:00 sati.

- Izobrazba za osobe zaposlene u udrugama na financijskim poslovima na temu "Računovodstvo neprofitnih organizacija, vrste i sadržaj financijskih izvještaja, planiranje, obračun plaća, obračun drugog dohotka i obrazac JOPPD" održana je dana 14. listopada 2022. godine u trajanju od 9:00 do 14:00 sati.

- Navedene on-line radionice Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva organizirala je u suradnji s RiF - Računovodstvo i financije koji okuplja relevantne stručnjake koji su vodili Webinar.

- U okviru Mreže za digitalna prava jugoistočne Europe, čija smo članica od 2021. godine, sudjelovali/e smo na Ljetnoj školi digitalnih prava koja je održana u Perastu u Crnoj Gori od 17. do 23. srpnja 2022.

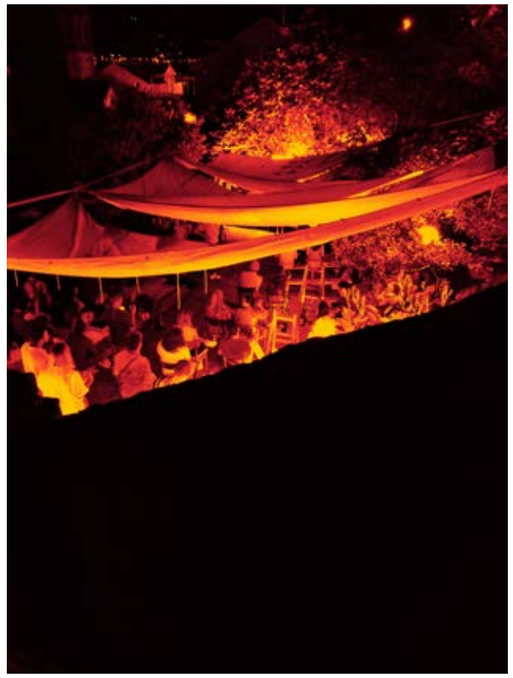

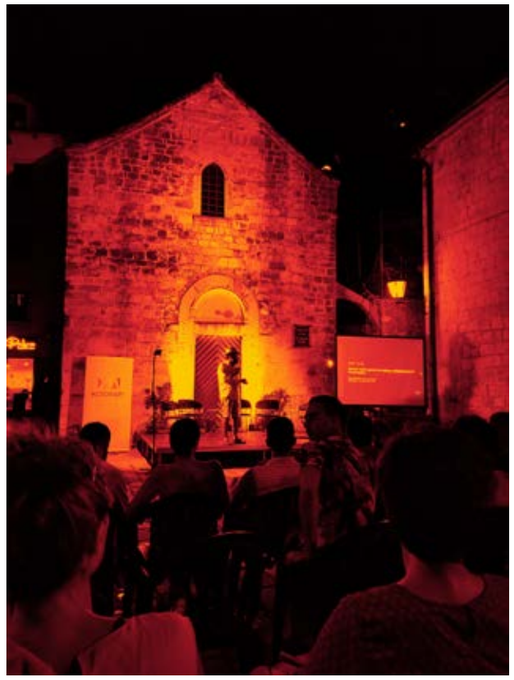

Sudionice/i ljetne škole stekli/e su potrebne vještine za artikuliranje šire vizije o tome kako digitalne tehnologije utječu na ljudska prava te za razvoj kratkoročnih i dugoročnih strategija zagovaranja digitalnih prava. Pored toga, stekli/e su znanja o najnovijim trendovima i prijetnjama u vlastitom području rada te kako je ono povezano s digitalnim okruženjem, čime su stvorene pretpostavke za pronalaženje rješenja za prevladavanje postojećih prepreka.

- Psihologinja Bruna Nedoklan uključena je u četverogodišnju kontinuiranu edukaciju za Gestalt psihoterapeutkinju. Ove godine psihologinja je pohađala program 4. godine edukacije koji je do sada uključivao sljedeće teme: supervizija, psihoze, znanstveni pristup u Gestaltu, narcizam i depresija te poremećaji prehrane. Radionice se odvijaju jednom mjesečno od petka do nedjelje. Edukacija je organizirana od strane Centra IGW Zagreb. Centar IGW Zagreb je prvi hrvatski centar za Gestalt psihoterapiju i podružnica je Njemačkog IGW instituta iz Wurzburga s četrdesetogodišnjom tradicijom. Nositelj navedene edukacije je prim. Jadran Morović, dr. med. spec. psihijatrije - Medicinski fakultet, završio 1978.g., specijalistički ispit iz psihijatrije položio 1983.g. Od 1980.-1995.godine radio je u Psihijatrijskoj bolnici Vrapče, u početku na poslovima odjelnog liječnika-specijaliste, a zadnjih sedam godina kao šef odjela. Završio je edukaciju iz Gestalt psihoterapije koju je pohađao u sklopu IGW-a. Od 1996.godine do danas, radi u Psihijatrijskoj ordinaciji Doma zdravlja Zagreb – Centar, u sklopu vanbolničkog zbrinjavanja psihijatrijskih pacijenata, a od 2010. do 2015. je voditelj psihijatrijske i neurološke službe DZZ-C. 2013. godine stekao naziv primarijus. Svi/e polaznici/e radionica su ujedno i edukanti/ce četvrte godine Gestalt psihoterapije u organizaciji Centra IGW Zagreb. Povratne informacije su iznimno pozitivne i svi/e polaznici/e su zadovoljni/e s održanim treningom. Psihologinja Bruna Nedoklan stekla je dodatna znanja i vještine za psihoterapijski rad.

- Psihologinja Bruna Nedoklan sudjelovala je na jednodnevnoj edukaciji „Inventar za ispitivanje ličnosti (PAI)", 16.05.2022. Edukacija se bavila određenim kliničkim instrumentom, namijenjenim za dobivanje informacija relevantnih za kliničku dijagnozu, planiranje tretmana i trijažu psihopatologije. Edukacija je organizirana u sklopu Naklade Slap. Naklada Slap d.o.o. je profilirani izdavač znanstvene i stručne literature, osnovan 1992. godine te ima vodeću ulogu u izdavanju psihološke literature. Nositeljica edukacije je Slavka Galić koja je diplomirala psihologiju na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu 1983. godine. Magistrirala je iz područja dječje i adolescentne psihijatrije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1994. godine. Specijalizaciju iz kliničke psihologije na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu završila je 1999. godine. Polaznici/e edukacije su bili/e zaposleni/e psiholozi/ginje, koji/e su se prijavili/e na edukaciju. Povratne informacije su pozitivne i svi/e polaznici/e su zadovoljni/e s održanom edukacijom. Psihologinja Bruna Nedoklan je stekla znanja i vještine potrebne za provođenje PAI testova.

- U sklopu projekta „Savjetom i razgovorom protiv nasilja i socijalne isključenosti" provedena je trodnevna edukacija koja je za cilj imala upoznati sudionike/ce s raspoloživim mehanizmima za adekvatnu pomoć ženama žrtvama nasilja, obvezama centara za socijalnu skrb prilikom implementacije Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama te rezultatima prethodno provedene analize o potrebama centara za socijalnu skrb prilikom pružanja pravne i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja. Trodnevna edukacija održala se 28. i 29. travnja te 02. svibnja 2022. godine. Nositeljica edukacije je udruga B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran, a predavačice na edukaciji bile su Ljubica Matijević-Vrsaljko, odvjetnica i vanjska suradnica udruge B.a.B.e., Suzana Kunac, sociologinja i stručnjakinja za pitanje rodne ravnopravnosti i Anka Kekez Koštro, politologinja i stručnjakinja za javne politike. Sudionici/e edukacije bili/e su stručnjaci/kinje koji/e rade sa ženama žrtvama nasilja s naglaskom na zaposlenicima/ama centara za socijalnu skrb. Edukaciji je prisustvovalo ukupno 92 sudionika/ce. Edukacija je omogućila stjecanja novih te jačanje postojećih znanja o problemu rodno uvjetovanog nasilja te o njegovim posljedicama na žene žrtve nasilja te je dodatno senzibilizirala sudionike/ce o predmetnom problemu.

- Također smo polaznici/e edukacija koje se održavaju u sklopu Program "Ostavi dobar trag" koje provode ACT Grupa i Panda komunikacije d.o.o., a financiraju ga ERSTE zaklada i Erste banka. Cilj programa je unapređenje financijske otpornosti neprofitnih organizacija. Do sada su održane dvije edukacije: Edukacija o impact strategiziranju i poslovnom modeliranju i Edukacija o inovativnim modelima financiranja.

- Također, provodili/e smo edukaciju za volontere/ke za rad u Savjetovalištu kroz informativne razgovore te davanje edukacijskih materijala svakom/oj od volontera/ki na čitanje te mentorstva tijekom prvog trosatnog dežurstva (prilika da volonter/ka sluša dok se iskusna osoba javlja na SOS, te naknadni razgovor i pojašnjenje o svakom pozivu). U edukaciji su se koristile interaktivne metode prenošenja i razmjene znanja kako polaznici/e ne bi bili/e samo konzumenti/ce već i aktivni/e sudionici/e rasprava, što im je omogućilo ne samo tehničko osposobljavanje za rad, već i senzibilizaciju za pitanja nasilja nad ženama.

Naš tim

Prednost naše organizacije je u fleksibilnom i iskusnom radnom timu sastavljenom od operativnog osoblja i stručnjakinja u području zaštite ljudskih prava, zaštite od rodno uvjetovanog nasilja i sl. Naš tim u 2022. godini sastojao se i od 17 zaposlenih osoba te četiri vanjske stručne suradnice. Dio našeg stalno zaposlenog tima su i osobe s dugogodišnjim iskustvom na pisanju i provođenju europskih projekata koji su uspješno implementirani i pozitivno ocijenjeni u svim aspektima te su ostvarili dugotrajan utjecaj na poboljšanje percepcije, prevencije i zaštite od nasilja nad ženama te zaštite i drugih socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina u RH.

1. **Petra Kontić**, predsjednica, voditeljica programa Rodne ravnopravnosti (ugovor na neodređeno vrijeme)
2. **Zdravka Sadžakov**, koordinatorica, voditeljica programa Prevencije i suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja (ugovor na neodređeno vrijeme)
3. **Bruna Nedoklan**, psihologinja (ugovor na neodređeno vrijeme)
4. **Dajana Pul Bošnjaković**, voditeljica ureda (ugovor na neodređeno vrijeme)
5. **Tatjana Repalust**, voditeljica financija (ugovor na neodređeno vrijeme)
6. **Ivana Sučić**, voditeljica programa Sigurne kuće (ugovor na neodređeno vrijeme)
7. **Tanja Štampar**, voditeljica projekta (ugovor na određeno vrijeme)
8. **Dean Šarčević**, voditelj projekta, voditelj programa Javne politike i zagovaranje (ugovor na određeno vrijeme)
9. **Sandra Brkljač**, psihologinja (ugovor na neodređeno vrijeme)
10. **Vjekoslava Glušac**, socijalna radnica (ugovor na neodređeno vrijeme)
11. **Ivana Danilović**, psihologinja (ugovor na određeno vrijeme)
12. **Lucija Lučan**, koordinatorica aktivnosti na projektu (ugovor na određeno vrijeme)
13. **Jasmina Katunar**, domaćica u Sigurnoj kući (ugovor na neodređeno vrijeme)
14. **Ana Šimunić**, voditeljica projekta (1.11.2021.-30.11.2022.)
15. **Anja Mihajlović**, voditeljica projekta (1.7.2020.-9.3.2022.)
16. **Nina Popović**, asistentica na projektu (11.1.2021.-19.5.2022.)
17. **Bojana Guberac**, osoba od povjerenja (1.1.2021.-21.3.2022.)

Vanjske suradnice

1. Odvjetnica **Ines Bojić**, dipl. iur.
2. Odvjetnica **Zvjezdana Kuprešak**, dipl. iur.
3. Odvjetnica **Ljubica Matijević-Vrsaljko**, dipl. iur.
4. Dr.sc. **Jasminka Horvatić**, prof. psihologije

Volonteri/ke

Udruga B.a.B.e također provodi kontinuiranu edukaciju volontera/ki čija je izobrazba izuzetno važna dodana vrijednost radu našeg savjetovališta budući da se vještine stečene u savjetovalištu šire i dalje, van kruga savjetovališta, a što je osobito značajno kod volontera/ki studenata/ica Pravnog fakulteta i koji/e će očekivano, odnosno barem neki/e od njih, u svojem daljnjem radu nastaviti raditi sa žrtvama te će moći uspješno implementirati znanja i vještine stečene u savjetovalištu. Edukacija volontera/ki se koristi interaktivnim metodama prenošenja i razmjene znanja kako polaznici/e ne bi bili/e samo konzumenti/ce već i aktivni/e sudionici/e rasprava, što im omogućava ne samo tehničko osposobljavanje za rad, već i senzibilizaciju za pitanja nasilja nad ženama. Važnost usluge za volontere/ke je učenje socijalnih vještina, mogućnost utjecanja na društvene promjene, stjecanje novih znanja i vještina, nova poznanstva, dragocjena iskustva u komunikaciji s različitim ljudima zadovoljstvo koje proizlazi iz pomaganja drugima, osjećaj korisnosti, prva profesionalna iskustva, korisno provođenje slobodnog vremena i sl. Volonteri/ke su iskusili/e zadovoljstvo koje proizlazi iz pomaganja drugima i osjećaj svrhe i korisnosti za širu društvenu zajednicu, kao i neizmjerno zadovoljstvo činjenicom da su korisno i svrsishodno proveli/e svoje slobodno vrijeme. Volontiranjem također stječu uvid u to da je predanim radom i dobrim strategijama

moguće značajno utjecati na društvene promjene. Smatraju da je volontiranje u ovakvoj vrsti udruge korisno za svakog pojedinca jer se kroz rad s korisnicima/ama i kroz komunikaciju s djelatnicama/ima udruge, svatko može osloboditi od predrasude da su udruge teret društvu, već naprotiv uvjeriti se u to da udruge civilnog društva rade zaista potreban i koristan posao koji se odražava u životima pojedinaca koji dolaze s različitim vrstama problema i potreba.

Konačno, osobito su bitne i promjene koje se ogledaju u osposobljavanju, senzibilizaciji i podizanju razine znanja i osviještenosti mlađih naraštaja u području pravne pomoći kroz poticanje volonterskog angažmana. Naime, edukacijom volontera/ki – studenata/ica pravnih fakulteta, kontinuirano podižemo razinu znanja u području pružanja pravne pomoći čime se povećavaju njihove kompetencije i učinkovitost, a prenošenjem znanja osigurava kontinuitet i povećanje broja kompetentnih pružatelja usluga.

Volonteri/ke imaju osobitu važnost u provedbi projektnih aktivnosti budući da nerijetko predstavljaju prvu kontakt točku s korisnicima/ama na način da ih dočekuju pri osobnim dolascima ili odgovaraju na njihove pozive na našim telefonskim linijama. Imajući u vidu navedeno, kontinuirano usmjeravamo osobite napore njihovom educiranju u cilju stjecanja trajnih praktičnih znanja i vještina potrebnih za adekvatno reagiranje i komunikaciju s korisnicima/ama koji/e se nalaze u kriznim životnim situacijama. Također, volonterske aktivnosti obuhvaćaju vođenje evidencije naše baze podataka putem ispunjavanja upitnika s demografskim podacima za svakog/u korisnika/cu naših usluga koja se koristi u svrhe usmjeravanja i prilagodbe daljnjeg rada i identificiranja glavnih potreba korisnika/ca, kao i za izradu mjesečnih izvještaja o radu Savjetovališta. Isto tako, volonteri/ke imaju krucijalnu ulogu u provođenju aktivnosti u sklopu evaluacijskog procesa na način da uspostavljaju kontakt s pojedinim korisnicima/ama te ispunjavaju evaluacijske upitnike za Savjetovalište. Volonteri/ke također obavljaju administrativne i tehničke zadatke kao što su kopiranje, skeniranje i arhiviranje dokumentacije, sudjeluju u organizaciji radionica, tribina i kampanja koje provodi udruga (kontaktiranje sudionika/ca i govornika, dogovaranje *cateringa*, ozvučenja, usluga prijevoda sl.), sudjeluju u humanitarnim akcijama udruge kontaktiranjem donatora, pakiranja predmeta prikupljenih donacijama, pakiranja i dijeljenja paketa za korisnike/ce udruge, obavljaju uslugu prijevoza korisnica udruge i njihove djece u sklonište udruge. Volonteri/ke također sudjeluju u edukacijama koje organizira udruga, a radi osposobljavanja za reagiranje u zahtjevnim i kriznim situacijama i svladavanja trijažnih informacija neophodnih za snalaženje i upućivanje korisnika/ca udruge na daljnje korake.

Ukupno je volontiralo 34 volontera /ki od toga 26 Ž i 8 M. Ukupno je odrađeno 467 sati volonterskog rada te ovim putem želimo zahvaliti svim volonterima/kama koje su predano dolazile u B.a.B.e. i pomagale nam, bilo javljanjem na telefonske upite, pomaganjem kod logističkih poteškoća ili provođenjem nekih drugih aktivnosti. Nadamo se nastavku suradnje, ali i povećanju broja volontera/ki kako bi svatko tko je voljan i zainteresiran imao priliku pridonijeti radu, cilju i misije udruge.

Donacije

Tijekom 2022. godine zaprimili smo brojne donacije. Privatne donacije građana/ki koje pristižu tijekom cijele godine bile su uglavnom u vidu rabljene odjeće i igračaka, ali i poklon-bonova za naše korisnice i njihovu djecu, kao i poklona koji su obradovali naše korisnike/ce tijekom božićnih blagdana od privatnih donatora/ica i polaznika/ca škole za strane jezike Deutsch mit Ira – njemački za djecu, Osijek. Također, naši najmlađi/e korisnici/e dobivali/e su tijekom godine i rođendanske poklone koje su nam omogućili/e građani/ke putem Facebook stranice Čarolija darivanja i dr.

Uz privatne donacije, zaprimili/e smo i donacije poslovnih subjekata koji dugi niz godina podupiru naš rad kao što su Vindija d.d., Komunalac d.o.o. Vukovar, Creaticon d.o.o. Zagreb, Filir d.o.o. Vukovar, Mesnice Bođirković Borovo, Grad Vukovar, KRAŠ prehrambena industrija d.d., SDP GO Vukovar, Croz d.o.o. Zagreb, Rapharm Informo d.o.o. i dr.

Ističemo i donaciju tvrtke IKEA Hrvatska d.o.o. za trgovinu, koja je opremila Sigurnu kuću kako bi se naše žene i djeca žrtve nasilja osjećale ugodno.

Posebno nas veseli što nam se nerijetko donatori sami javljaju radi donacija, što dodatno potvrđuje vidljivost i prepoznatljivost našeg rada kao i ukazano povjerenje u naša nastojanja da pomognemo i olakšamo situaciju u kojoj se nalaze naši/e korisnici/e. Veliko hvala svim našim donatorima/cama!

9

Zaključak

Iz svega prethodno navedenog proizlazi da je i 2022. godina bila obilježena intenzivnim aktivnostima koje smo u sklopu postojećih i novih projekata provodili/e na programskim područjima rodne ravnopravnosti, prevencije i suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja i javnog zagovaranja kao i u sklopu našeg programa Sigurne kuće - osiguravanjem smještaja za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji sve sa svrhom unaprjeđenja postojećeg sustava, osvještavanja javnosti i relevantnih dionika kao i njihove edukacije te pružanja individualne pomoći i osnaživanja korisnika/ca.

Međutim, aktualne društvene okolnosti i atmosfera u kojoj živimo svakodnevno zorno svjedoče o tome da položaj žena u hrvatskom društvu i nadalje nije na zadovoljavajućoj razini, da načelo ravnopravnosti spolova nerijetko ostaje na razini ustavnih i zakonskih deklaracija dok oživotvorenje istog u praksi izostaje. Sa žaljenjem promatramo nazadovanja u društvenim stavovima i širenje stereotipa o nejednakosti žena i muškaraca u društvu koje je neovisno o napretku koji je na ovom području posljednjih godina postignuto na zakonodavnoj razini i kroz kreiranje i usvajanje određenih javnih politika, strategija i planova, jedini stvarni pokazatelj društvenog napretka. Iako je rodna ravnopravnost jedna od vrijednosti za koju smo se kao društvo opredijelili, zabrinjavajuće se da se do sada izborena ženska prava ponovno dovode u pitanje i nameću kao predmet šire društvene rasprave. Osobito je poražavajuće da su žene pritom nepovoljnom tretmanu izložene od strane javnopravnih tijela pri čemu se pokazuje da su osobito ugrožene unutar zdravstvenog sustava gdje im se uskraćuje ostvarivanje zakonom zajamčenih prava na određene medicinske zahvate, izlaže osudi unutar samog sustava i otvoreno propitkuje i raspravlja o njihovim već stečenim pravima.

Djelovanje udruga civilnog društva u takvim okolnostima svakako je izazovno, ali predstavlja i dodatan poticaj i motiv za daljnji rad u svrhu mijenjanja takvih obrazaca ponašanja i duboko društveno ukorijenjenih i determiniranih stavova kako bi se na svim područjima i za sve žene proklamirani stavovi o rodnoj ravnopravnosti i jednakosti ostvarili i u praksi. S tim u vezi, potrebno je i nadalje ustrajati na važnosti uloga organizacija civilnog društva kao dionika u promicanju demokratske kulture i zaštite temeljnih prava građana i građanki te se ustrajno zalagati svim dostupnim mehanizmima za društvo u kojem se temeljna ljudska prava nikada neće dovoditi u pitanje što kao udruga ustrajno i u kontinuitetu činimo već desetljećima te ćemo beskompromisno nastaviti činiti i u nadolazećem periodu.

PROJEKTI 2022

DONATOR	NAZIV PROJEKTA	VRIJEME TRAJANJA	IZNOS U KN
Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	Institucionalna potpora	01.01.2022-31.12.2022.	258.860,00
Vukovarsko - srijemska županija	Sklonište za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja u Vukovarsko - srijemskoj županiji	01.01.2022-31.12.2022.	275.000,00
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Savjetovalište i sklonište za žene i njihovu djecu žrtve nasilja u obitelji-Vukovar	01.01.2022-31.12.2022.	561.942,72
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku / Hrvatski zavod za zapošljavanje - ESF	Savjetom i razgovorom protiv nasilja i socijalne isključenosti	20.05.2020. - 20.05.2022.	1.499.967,02
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike / Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva /ESF	Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske - prostori promjene	28.10.2020.-28.10.2023.	3.599.941,69
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Pravna i psihosocijalna pomoć žrtvama nasilja u obitelji	01.01.2022.-31.12.2022.	150.000,00
Europska komisija	SURF and SOUND – Support, Unite, Respond, Fight to Stop Online violence — SURF and SOUND'	01.03.2021.-28.02.2023.	1.261.496,21
Grad Zagreb / Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	Sufinanciranje EU projekta SURF&SOUND - Podrži, Ujedini, Odgovori i Bori se protiv online nasilja	01.03.2021.-28.02.2023.	120.519,38
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	Sufinanciranje EU projekta SURF&SOUND - Podrži, Ujedini, Odgovori i Bori se protiv online nasilja	01.03.2021.-28.02.2023.	107.304,22

PROJEKTI 2022

DONATOR	NAZIV PROJEKTA	VRIJEME TRAJANJA	IZNOS U KN
Grad Vinkovci	Pravno i psihosocijalno savjetovanje žrtava obiteljskog nasilja s područja grada Vinkovaca	01.01.2022-31.12.2022.	5.000,00
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Savjetodavna i psihosocijalna podrška i pomoć ženama žrtvama nasilja u obitelji nakon izlaska iz skloništa - 2. godina trogodišnjeg programa	01.06.2021.-31.05.2022.	180.000,00
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Savjetodavna i psihosocijalna podrška i pomoć ženama žrtvama nasilja u obitelji nakon izlaska iz skloništa - 3. godina trogodišnjeg programa	01.06.2022.-31.05.2023.	180.000,00
Ministarstvo pravosuđa i uprave	Pružanje primarne pravne pomoći žrtvama obiteljskog nasilja i drugim diskriminiranim i socijalno ugroženim skupinama	01.01.2022-31.12.2022.	95.000,00
Grad Zagreb / Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	Pružanje pravne i psihosocijalne pomoći žrtvama nasilja i drugim socijalno ugroženim skupinama - 3.godina trogodišnjeg programa	01.01.2022-31.12.2022.	90.000,00
Europska komisija	puSHEd - protect, understand, support: help the elderly	01.06.2022.-31.05.2024.	1.415.315,97
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske / Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva - ESF	ZVONO - Znanjem i vještinama osnažujemo nevladine organizacije	21.03.2022. - 21.06.2023	477.636,38
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Jednokratna potpora	20.09.2022. - 31.03.2023.	66.000,00

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2022

BILANCA

AKTIVA		PASIVA	
Nefinancijska imovina	129.155 kn	Obveze	3.186.498 kn
Financijska imovina	3.860.033 kn	Vlastiti izvori	802.690 kn
Ukupno aktiva	**3.989.188 kn**	**Ukupna pasiva**	**3.989.188 kn**

RAČUN PRIHODA I RASHODA

PRIHODI		RASHODI	
Prihodi od prodaje robe i pružanja usluga	27.002 kn	Rashodi za zaposlene	1.879.707 kn
Prihodi od članarina	100 kn	Materijalni rashodi	1.635.298 kn
Prihodi od financijske imovine	2.533 kn	Rashodi amortizacije	43.513 kn
Prihodi od donacija	4.390.957 kn	Financijski rashodi	4.931 kn
Ostali prihodi	15.119 kn	Transferi partnerima	590.500 kn
Ukupno prihodi	**4.435.711 kn**	Ostali rashodi	900 kn
		Ukupno rashodi	**4.154.849 kn**

PRIHODI 2022

1. PRIHODI OD DONACIJA IZ PRORAČUNA	**3.441.259 kn**
1.1. Prihodi iz državnog proračuna	2.987.047 kn
Državni proračun RH za EU projekte	2.017.280 kn
Ministarstvo pravosuđa	95.000 kn
Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	874.767 kn
1.2. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave	454.212 kn
Proračuna jedinica lokalne i područne samouprave za EU projekte (Grad Zagreb)	80.919 kn
Grad Zagreb	93.293 kn
Grad Vinkovci	5.000 kn
Vukovarsko-srijemska županija	275.000 kn
2. PRIHODI OD INOZEMNIH VLADA I MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA	**658.560 kn**
European Commission	656.673 kn
California Agricultural Leadership Foundation	1.887 kn
3. PRIHODI OD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I OSTALIH PRAVNIH OSOBA	**290.241 kn**
Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	249.656 kn
Ikea Hrvatska d.o.o.	37.585 kn
Rapharm Informo d.o.o.	3.000 kn
4. PRIHODI OD PRUŽANJA USLUGA	**27.002 kn**
5. OSTALI PRIHODI	**18.649 kn**
Prihodi od članarina i građana	997 kn
Prihodi od financijske imovine	2.533 kn
Otpis obveza	8.387 kn
Prihodi od naknade šteta i refundacija	6.732 kn
UKUPNO PRIHODI	**4.435.711 kn**

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2022

STRUKTURA PRIHODA

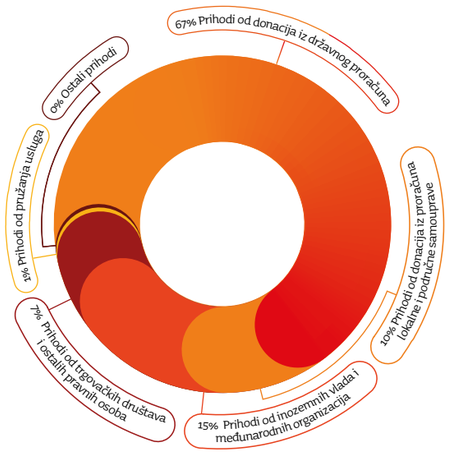

RASHODI

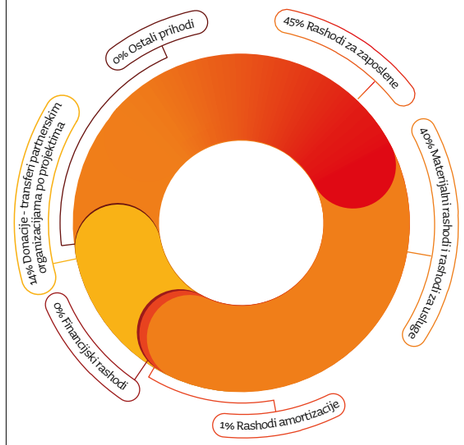

Bilješke

BaBe!

B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran.
Selska cesta 112a, 10 000 Zagreb
T 01 4663 666
T 0800 200 144
W www.babe.hr
E babe@babe.hr